

Mały jubileusz IB

Oddajemy do rąk Państwa 10 numer „Inżyniera Budownictwa”, miesięcznika Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

Po okresie prac organizacyjnych, zbierania doświadczeń oraz opinii naszych Czytelników, na łamach pisma swoje miejsce, obok spraw samorządu zawodowego znalazły zagadnienia prawne, ekonomiczne i rynkowe z obszaru budownictwa.

Bardzo liczne sygnały od Państwa, propozycje nowych tematów i działów w miesięczniku świadczą, że pismo spełnia swoją rolę.

Wszystkie głosy Czytelników są uważnie wysłuchiwane i brane pod uwagę przy redakcji kolejnych numerów.

Udziałowcy Wydawnictwa, którymi obok PIIB, są wszystkie stowarzyszenia naukowo-techniczne: PZITB, SEP, PZITS, SITK RP, ZM RP, SITP NiG, SITWM, PKG i SITPMB powołali Radę Programową „Inżyniera Budownictwa” i jestem przekonany, że jej praca zaowocuje jeszcze wyższym poziomem pisma.

Za korespondencję, uwagi, propozycje, podziękowania i słowa krytyki wszystkim dziękuję.

W imieniu własnym i Redakcji IB na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia życzę Państwu zdrowia, pogody ducha i radosnych spotkań, a Nowy Rok niech będzie okresem sukcesów zawodowych, spełnienia planów i pełnego portfela zleceń. A w życiu osobistym życzę wszystkim spokoju i więcej czasu dla Siebie i Najbliższych.

Tadeusz Nawracaj
Prezes Zarządu

Oktadka: Apartamentowiec mieszkalny w Warszawie
Fot.: Jarosław Kąkol

SAMORZĄD ZAWODOWY

- 2 ▶ List Prezesa KR PIIB do członków Izby
- 3 ▶ Kończy się Dobry Rok
- 5 ▶ Walne zebranie Europejskiej Rady Izb Inżynierskich (ECEC)
- 6 ▶ Warsztaty szkoleniowe członków Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej
- 8 ▶ Berlińska wystawa „Stary Most przez Wisłę w Tczewie”

LISTY DO I OD REDAKCJI

- 9 ▶ Kariera inżyniera; Praktyka inżyniera

UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

- 10 ▶ „FINLIFE-INŻYNIER”, pakiety dla członków PIIB

INŻYNIER W UNII

- 13 ▶ Inżynier Kontraktu (5). Zasady prowadzenia Kontraktu (1)
- 16 ▶ Pojęcia i skróty w języku angielskim

TEMAT MIESIĄCA

- 18 ▶ Projektowanie budowlane po wejściu Polski do Unii Europejskiej
- 23 ▶ Projekt budowlany to tylko fragment procesu projektowania

PRAWO

- 27 ▶ Kalendarium

RYNEK

- 30 ▶ Debata na temat autostrad
- 32 ▶ Gospodarka Czech, wywiad z ambasadorem
- 34 ▶ Po co w firmie ISO?
- 38 ▶ Prasa branżowa

Rada Programowa:

1. Zbysław Kałkowski – Polska Izba Inżynierów Budownictwa
2. Andrzej Orczykowski – Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa
3. Tadeusz Malinowski – Stowarzyszenie Elektryków Polskich
4. Bogdan Mizieliński – Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych
5. Ksawery Krassowski – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP
6. Jacek Skarzewski – Związek Mostowców RP
7. Tadeusz Sieradz – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych
8. Włodzimierz Cichy – Polski Komitet Geotechniki
9. Stanisław Szafran – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego
10. Jerzy Gumiński – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych

Redakcja zastrzega sobie prawo do adiacji tekstów i zmiany tytułów. Przedruki i wykorzystanie opublikowanych materiałów może odbywać się za zgodą redakcji. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam.

Wydawca: Wydawnictwo PIIB sp. z o.o.
00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14a
tel.: (0-22) 336 13 41, www.piib.org.pl
e-mail: biuro@inzynier.waw.pl
Prezes Zarządu: Tadeusz Nawracaj
Redaktor naczelna: Barbara Mikulicz-Traczyk
Sekretarz redakcji: Aleksandra Lemańska
Korekta: Małgorzata Kozłowska
Druk: Drukarnia Prasowa S.A., al. J. Piłsudskiego 82
92-202 Łódź, tel.: (0-42) 675-61-00
Skład: Fabryka Promocji, tel.: (0-22) 448-57-56
Biuro Reklamy: SERWIS RED, tel/faks: (0-22) 833 44 99,
e-mail: ad@inzynier.waw.pl

Inżynier
budownictwa

Nakład: 93 600 egz.

Szanowni Państwo,

Polska tradycja sprawia, że w okresie poprzedzającym Święta Bożego Narodzenia oraz nadejście Nowego Roku piszemy listy do bliskich i znajomych, wszystkich tych, których szanujemy i darzymy życzliwością. Te świąteczne listy stwarzają okazję nie tylko do składania życzeń, ale dają także możliwość przekazania informacji, o tym co wydarzyło się w minionym roku, o tym, które z planowanych zadań udało się zrealizować, co i z jakich przyczyn trzeba przełożyć na rok następny lub jakie wyzwania podejmować w przyszłym roku.

Z tej tradycji chcemy i my skorzystać, tym bardziej że nasz izbowy biuletyn „Inżynier Budownictwa” trafia do wszystkich członków Izby.

A jest nas, zrzeszonych w Izbie, około 100 000 – cała, czynna zawodowo kadra inżynieryjno-techniczna budownictwa. Liczba wszystkich członków podawana jest z pewnym przybliżeniem, nie tylko dlatego, że są osoby, które odchodzą z zawodu i osoby wstępujące do Izby po pomyślnie zdanym egzaminie na uprawnienia budowlane, ale jest także grupa osób, które z różnych powodów (np. nie dopełniły obowiązku opłacenia składek) są zawieszona w prawach członka. A jakie to prawa, co oni tracą? Odpowiedzi poszukajmy niżej:

Wiele prac prowadzonych w Izbie dotyczy prawa budowlanego. Legislacja to z jednej strony ustawy i rozporządzenia wykonawcze, z drugiej strony my - budowlanci w pracowni projektowej lub na budowie, my i przepis, który jest zły. Zły, bo jest tak sformułowany, że może być dowolnie interpretowany, bo mamy wrażenie, że dba się o interes innych, bo jest napisany taką polszczyzną, że zęby boją. Te złe przepisy trzeba zmienić, ale to Państwo - Członkowie Izby wiecie najlepiej, w jaki sposób należy to zrobić, by przestrzegając prawa można było wykonywać swoją inżynierską robotę jak najlepiej. Trzeba pamiętać, że na trzech Polaków bywają cztery odmienne stanowiska – tak bywa i w wypadku zapisów w ustawach i rozporządzeniach. Dyskusje przy okazji ich nowelizacji bywają zażarte i toczą się tygodniami, ale od momentu powstania samorządu zawodowego postulaty zgłaszane przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa są coraz częściej uwzględniane i mamy nadzieję, że już w najbliższym czasie w tej trudnej materii będzie lepiej, a my wszyscy spokojniej będziemy studiowali Dzienniki Urzędowe. Na członkach Izby spoczywa obowiązek podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Kilkanaście tysięcy osób zostało przeszkolonych na seminariach zorganizowanych przez okręgowe izby. Z takich szkoleń powinni korzystać wszyscy członkowie Izby. Niestety zainteresowanie tą formą podnoszenia kwalifikacji nie jest dotychczas zadawalające. Liczymy na to, że w przyszłym roku szkoleń będzie więcej, że będą ciekawsze, a członkowie Izby będą podpowiadać ich tematykę i upominać się o ich organizację. Jest to tym ważniejsze, że zdarzają się przypadki przekraczania zakresu posiadanych uprawnień. Izba dba o przestrzeganie Kodeksu Etyki Zawodowej i zwalcza podobne wykroczenia w pełnieniu samodzielnych funkcji.

Izba umożliwia zawarcie ubezpieczenia zbiorowego. W ubiegłym roku byli tacy, którzy ubezpieczali się indywidualnie – w tym roku wszyscy skorzystali z oferty wynegocjowanej przez Izbę – składka roczna w wysokości 100 zł jest bardzo korzystna.

Polska stała się członkiem Unii Europejskiej – wszyscy o tym wiemy. Na Izbę nakłada to obowiązek weryfikowania kwalifikacji zawodowych cudzoziemców pragnących podjąć pracę w budownictwie. Izba dba także o uznawanie kwalifikacji naszych członków w krajach Unii – podpisuje umowy z organizacjami inżynierskimi w tych krajach. Mamy nadzieję, że pomimo trudnej sytuacji na rynku pracy, w Nowym Roku będzie dobra koniunktura i zatrudnienie w budownictwie znajdą wszyscy członkowie Izby.

Tym optymistycznym akcentem chcemy zakończyć nasz list do Państwa. Wiemy, że jest wiele spraw, które trzeba załatwić, ale wiemy także, że trzeba to zrobić wspólnymi siłami. Jest nas przecież około stu tysięcy zatem jednomysłne wyrażanie naszych postulatów z pewnością zaowocuje powodzeniem. Ważne, aby Nam Wszystkim dopisywało zdrowie, czego Państwu życzymy obok pomysłowości w życiu prywatnym i satysfakcji z pracy zawodowej.

Z pozdrowieniem

Prezes Krajowej Rady

Prof. zw. dr hab. inż. Zbigniew Grabowski

Sekretarz Krajowej Rady

Dr inż. Janusz Rymśa

Kończy się Dobry Rok

O dokonaniach samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, o tym co się nie udało, o współpracy izby krajowej z izbami okręgowymi oraz działaniach na forum międzynarodowym rozmawiają prof. Zbigniew Grabowski prezes PIIB i Barbara Mikulicz-Traczyk redaktor naczelna „Inżyniera Budownictwa”.

Fot. Jarosław Guzał (Izolacje)

Koniec roku to tradycyjnie czas podsumowań i refleksji. Zdaniem Pana, jaki był ten rok dla samorządu zawodowego inżynierów budownictwa?

Zdecydowanie udany.

To za mało, proszę o uzasadnienie.

Przejęliśmy od wojewodów i wdrożyliśmy system nadawania uprawnień zawodowych. W okresie ostatnich kilkunastu miesięcy wydanych zostało ok. 3 tys. nowych uprawnień. W bardzo dużym zakresie prowadzimy szkolenia – skorzystało z nich kilkanaście tysięcy osób. Zróżnicowane tematycznie przygotowywane były pod kątem potrzeb członków poszczególnych izb okręgowych.

Nadajemy uprawnienia rzeczoznawcy budowlanego i cały czas pracujemy nad doprecyzowaniem ich roli w nowym procesie inwestycyjnym. W znaczącym stopniu zlikwidowaliśmy różne patologie zawodowe – intensywnie pracują rzecznicy odpowiedzialności zawodowej i wszystkie sprawy, które znalazły finał w sądach powszechnych, zakończyły się utrzymaniem naszego orzeczenia. W poszczególnych izbach okręgowych na bieżąco prowadzona jest pomoc prawna dla członków samorządu, a także działa samopomoc dla tych osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Docieramy co miesiąc indywidualnie do każdego z ponad 90 tys. inżynierów budownictwa z naszym czasopiśmie, w którym obok informacji o samorządzie publikowane są informacje z obszaru budownictwa oraz prawne. Instytucja samorządu wyraźnie okrzepła, staliśmy się ważnym i liczącym partnerem zarówno dla władz jak i całego środowiska budowlanego, nasz głos jest słyszalny i brany pod uwagę również w międzynarodowych organizacjach działających w obszarze budownictwa.

Kiepska sytuacja w budownictwie, w dużym stopniu wynika ze złego prawa. Czy

Izba podejmuje działania w kierunku jego zmiany?

Owszem. Staramy się być nie tylko widocznymi, ale i efektywnymi w procesie tworzenia nowych aktów prawnych oraz poprawy tych źle funkcjonujących. Przypomnę, że w dużym stopniu naszą zasługą jest zapis mówiący o tym, że majstrowie budowlani nie muszą uzyskiwać uprawnień budowlanych. Do Prawa budowlanego zgłosiliśmy wiele uwag, jednak zakres tej ustawy i jej waga nie rokuje według mnie szybkiego uchwalenia kolejnej nowelizacji. Czekamy jeszcze długa dyskusja. Natomiast problemem, który wyraźnie przeszkadza, są częste niestety, praktyki przesyłania nam projektów nowych regulacji do zaopiniowania z bardzo krótkimi terminami. Bywa, że z dnia na dzień. Dlatego komisja regulaminowo-prawna, która powołana została przez Krajową Radę, pracuje w sposób ciągły. Przyjmuje wszystkie sugestie i opinie na temat funkcjonujących przepisów, które zgłaszane są bądź to przez izby, bądź indywidualnie przez członków naszego samorządu, przetwarza je i porządkuje w taki sposób, aby w wymaganym momencie móc wnieść określone uwagi do danych aktów prawnych.

Obecnie jesteśmy na etapie żywej dyskusji na temat rozporządzenia w sprawie samodzielnych funkcji w budownictwie – brak tych przepisów już zahamował proces nadawania uprawnień w sesji jesiennej, a przy tym tempie działania zagrożona jest również sesja wiosenna.

Czy wszystkie izby okręgowe pracują jednakowo dobrze, jak układa się współpraca na linii izby okręgowe – Krajowa Rada?

Współpraca to przede wszystkim kontakty różnych ludzi w różnych, często trudnych sprawach. Ścierają się zatem osobowości, ambicje, wyobrażenia, w efekcie czego nieraz mamy różne stanowiska w niektórych sprawach. Nie ma w tym jednak

niczego ani złego, ani nienormalnego – tak wygląda samorządzenie. Myślę, że okres najgorętszych dyskusji jest już poza nami, formuły współpracy zostały wypracowane i teraz wykorzystujemy je dla usprawnienia działalności całej Izby. Pewne kwestie zostały ujednoczone i one w oczywisty sposób rzutują na rozwiązania przyjęte w okręgach. Np. przyjęcie budżetu i zasad gospodarki finansowej dla Krajowej Izby, skutkuje określonymi rozwiązaniami przyjętymi na poziomie okręgów, podobnie zasady pracy poszczególnych organów na poziomie okręgów skorelowane zostały z pracą tych organów na szczeblu krajowym.

Wiem, że liczba spraw kierowanych do rzeczników w tym roku jest znacząco większa niż w roku ubiegłym.

To prawda. Spraw przybywa, rośnie ich zróżnicowanie, a my musimy się z tym zmierzyć. Na początku powstania samorządu zawodowego kwestie sporne dotyczyły głównie fałszowania dokumentów, teraz gros spraw związanych jest z jakością wykonywanego przez inżynierów zawodu, w tym szczególnie dużo jest skarg na przekraczanie uprawnień zawodowych. Generalnie rozpatrywanie skarg to bardzo trudne i wrażliwe pole naszego działania. Praca rzecznika wymaga bowiem nie tylko znajomości prawa budowlanego, ale również przepisów prawa cywilnego, administracyjnego, a nawet karnego. Wydawane orzeczenia muszą być oparte na wnikliwych analizach, badaniach dokumentacji, a cały tryb postępowania powinien być przejrzysty i jednolity na każdym etapie. Przy udziale kancelarii prawnych krajowa izba już zorganizowała i w przyszłości na pewno zorganizuje kolejne szkolenia – swoiste warsztaty dla rzeczników. Chodzi nam, z jednej strony o podanie jak największej wiedzy – jak działać w określonych przypadkach, z drugiej – o ujednoczenie prowadzonych przez rzeczników postępowań.

Wróćmy do okręgów – izba izbie nierówna.

Okręgowe izby i ich praca różnią się między sobą – jest to oczywistą konsekwencją liczby członków, wielkości terenu, jaki obejmuje, specyfiki problemów i – nie ukrywam – aktywności i operatywności zarządów. Są izby, w których liczba członków oscyluje wokół 800 osób, są i takie, gdzie członków jest blisko 15 tys. Podjęliśmy rozmowy na temat połączenia dwóch izb, które są w jednym województwie i w sumie liczą około 2 tys. osób. Wydaje się, że połączenie powinno nastąpić w przyszłym roku. Takie rozwiązanie dyktuje pragmatyka – życie pokazało, że zbyt mała liczba członków uniemożliwia realizację zadań, które wynikają z ustawy, ze statutu, z uchwał zjazdowych. Wystarczy przywołać sprawę szkoleń, organizacji egzaminów na uprawnienia budowlane czy kwestię samopomocy – to są działania, które wymagają odpowiedniej skali. Generalnie izby radzą sobie coraz lepiej – na szczeblu krajowym wraz z nami ujednolicają zasady działania w obszarach, które tego wymagają, natomiast na poziomach lokalnych podejmują działania, których wymaga interes ich członków.

Z tego co Pan mówi Profesorze, wynika, że skończył się czy może kończy się ten nieformalny, uciążliwy podział na my (okręgi) kontra oni (Warszawa).

Rzeczywiście takie zjawisko miało miejsce i niestety jeszcze nieraz się pojawia. Szczególnie na zjazdach izb okręgowych i na zjeździe krajowym. To zdumiewające, że tak trudno przyjąć do wiadomości, że wszyscy jesteśmy członkami jednej izby, wszystkie władze pochodzą z wyboru i po przyjęciu określonych funkcji poszczególne osoby dalej pozostają w tej naszej wspólnotce, a nie nagle stają się przedstawicielami odrębnych struktur. Możemy oczywiście mieć różne zdania i opinie, możemy, a nawet powinniśmy dyskutować na temat sposobów i zakresów działania, ale na zewnątrz przemawiać musimy jednym głosem, bo tylko taki będzie słyszalny, szanowany, a przede wszystkim skuteczny. Reprezentujemy ogromną rzeszę inżynierów. W momencie tworzenia samorządu akces do Izby zgłosiło około 57 tys. inżynierów, dziś na

koniec roku 2004 mamy blisko 100 tys. członków.

Nasza obecność w Unii jest faktem i wobec tego w dziedzinie współpracy z państwami członkowskimi samorząd inżynierów ma sporo do zrobienia.

Kontakty naszego samorządu z zagranicą rozwijają się głównie poprzez dwie organizacje: ECCE – zrzeszająca ponad 20 członków inżynierów budownictwa, zajmująca się sprawami edukacji, uznawania zawodu inżyniera, ochrony środowiska; Polską Grupę ECCE reprezentuje PZITB oraz stonkowo młoda ECEC, która skupia samorządy zawodowe inżynierów z Austrii, Chorwacji, Czarnogóry, Czech, Niemiec, Słowacji, Słowenii, Węgier, Włoch i Polski. Jej głównymi celami są integracja samorządów inżynierskich w państwach członkowskich UE, reprezentowanie interesów zawodowych inżynierów na obszarze Europy wobec różnych unijnych instytucji oraz rządów państw członkowskich.

Na ostatnim posiedzeniu ECEC, które miało miejsce w końcu listopada br. dyskutowana była kwestia możliwości oddziaływania przez tę organizację europejską na przyszły kształt dyrektywy europejskiej, regulującej sprawę zawodu inżyniera w ogóle. Sprawa jest o tyle trudna, że w jednym dokumencie uregulowanych musi zostać bardzo wiele zagadnień dotyczących istniejących już zawodów inżynierów oraz tych, które powstaną w przyszłości. Trzeba pewne sprawy ujednolicić, a pewne zróżnicować. Niezmienione pozostaną wymagania już określone w obowiązujących dyrektywach, np. wykształcenie (min. 3 lata wyższych studiów technicznych lub 4 lata uniwersyteckich plus praktyka). Polska spełnia te standardy, a więc w tej kwestii nie musimy nic zmieniać. Natomiast i dla nas i dla innych państw złożonym problemem pozostaje kwestia wzajemnego uznawania kwalifikacji do wykonywania zawodu inżyniera. W tym obszarze poza ogólną dyrektywą europejską obowiązującą odrębne przepisy poszczególnych państw. Rada Krajowa podjęła pewne działania – opracowany został Regulamin postępowania w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych w budownictwie w Polsce osób z państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwaj-

carskiej, który respektując regulacje unijne, wprowadza własne, dotyczące wymaganych praktyk i znajomości języka polskiego. Chcielibyśmy podpisać porozumienia bilateralne z poszczególnymi państwami, aby udroźnić te kontakty i uregulować je w sposób jak najbardziej dla nas korzystny. Niestety zapału z drugiej strony nie ma i czeka nas sporo pracy, aby takie dokumenty powstały.

Dla pełnego obrazu spytam o te sprawy, które nie zakończyły się sukcesem.

Nie możemy przejąć i włączyć w system nadawania uprawnień trzech nowych specjalności, które znalazły się już w Prawie budowlanym: kolejowej, telekomunikacyjnej i tzw. wybuchowej. Hamulcem jest brak rozporządzenia ministra infrastruktury w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Niestety nie udało się w tym roku, w stopniu pożądanym, upowszechnić czytelnictwa prasy specjalistycznej wśród naszych członków. Prawie wszystkie izby okręgowe, w ramach przeprowadzonych ankiet, zapytały swoich członków, które pismo specjalistyczne chcieliby dostawać w ramach opłacanej składki. W jednych okręgach otrzymano odpowiedzi i wybrane periodytki są zamawiane i przesyłane inżynierom, w innych sprawa pozostaje otwarta. Jeżeli w dużej izbie okręgowej na kilka tysięcy członków, na pytanie o prasę fachową odpowiada kilkanaście osób, to takie zjawisko musi budzić niepokój. Odnoszę wrażenie, że nie do końca również dotarliśmy do wszystkich naszych członków z informacją o samej idei samorządu zawodowego. Po co został powołany, dlaczego posiada tak wysokie – ustawowe – umocowania prawne, dlaczego tak ważne jest wypracowanie standardów postępowania zawodowego, jak dalece korzystne dla zawodu jest posiadanie silnej korporacji.

Reasumując – kończy się Dobry Rok, a zaczyna – miejmy nadzieję – Bardzo Dobry Rok.

Takiego roku Wszystkim Czytelnikom „Inżyniera Budownictwa” życzę, a także zdrowych, rodzinnych, w dobrym nastroju spędzonych Świąt Bożego Narodzenia.

Dziękuję za rozmowę.

Walne zebranie Europejskiej Rady Izb Inżynierskich

ECEC należy do najmłodszych międzynarodowych organizacji samorządu inżynierskiego. Została powołana na zebraniu założycielskim w Wiedniu, w 2003 roku, a więc działa niewiele ponad rok. Polska Izba Inżynierów Budownictwa (PIIB) jest członkiem – założycielem tej organizacji, do której należą jeszcze izby inżynierskie z Austrii, Chorwacji, Czarnogóry, Czech, Niemiec, Słowacji, Słowenii, Węgier i Włoch (razem 10 państw). Głównym celem działania ECEC jest integracja samorządów inżynierskich w państwach będących członkami Unii Europejskiej (UE) i reprezentowanie interesów zawodowych inżynierów na obszarze Europy wobec różnych unijnych instytucji oraz rządów państw członkowskich.

Na wspomnianym zebraniu założycielskim ECEC w Wiedniu, zostały wybrane władze statutowe. Tworzą je – Prezes Rudolf Kolbe (Austria), Wiceprezisi: Mirko Oreskovic (Chorwacja) i Karl Heinrich Schwinn (Niemcy), Skarbnik: Crtomir Remec (Słowenia) i Sekretarz Generalny: Alcide Gava (Włochy).

Władze odbywają zebrania w pełnym składzie w miarę bieżących potrzeb. Oprócz tego powołano grupę roboczą, która zajmuje się sprawami dotyczącymi głównie uznawalności zawodowych kwalifikacji inżynierów w państwach UE. W pracach tej grupy bierze udział przedstawiciel PIIB – Wojciech Radomski.

W dniu 24 listopada 2004 roku odbyło się w Brukseli pierwsze walne zebranie ECEC. PIIB była reprezentowana na tym posiedzeniu przez Prezesa i Wiceprezesa Rady Krajowej prof. Zbigniewa Grabowskiego i prof. Wojciecha Radomskiego. Do najważniejszych spraw, które obejmował porządek dzienny tego zabrania, trzeba wymienić następujące:

► Propozycja Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ds. Usług na Rynku Wewnętrznym COM (2004) 0002 – w dyrektywie tej chodzi o eliminację przeszkód w swobodnej wymianie usług między krajami członkowskimi UE, w tym także usług inżynierskich. Pisemna opinia o tym projekcie została sygnowana przez Prezydenta ECEC i opracowana przy udziale Sekretarza Generalnego. Opinia ta została przyjęta, ale na wniosek delegacji polskiej można zgłaszać pisemne uwagi do tej opinii.

► Propozycja Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych COM (2002) 119. Dyrektywa ta stwarza ogólne ramy uznawalności kwalifikacji zawodowych, w tym także zawodów inżynierskich. Delegacja polska

przedstawiła na piśmie własną propozycję umów wielostronnych (multilateralnych) lub dwustronnych (bilateralnych) między izbami w tej sprawie. Propozycja ta została doręczona wszystkim uczestnikom zebrania i ma być dyskutowana w ramach prac wspomnianej poprzednio grupy roboczej ECEC. Wstępne poparcie tej polskiej inicjatywy wyraziły delegacje Czech i Niemiec.

► Sprawy finansowe. Przedstawiony został i przyjęty raport finansowy za rok 2004, sprawdzony przez dwóch audytorów – przedstawicieli Czech i Czarnogóry. Składka ze strony PIIB wynosiła 4.319 EUR i – zgodnie z przedłożoną propozycją budżetu na rok 2005 – zostanie utrzymana na tym samym poziomie.

► Dokonano stosownej poprawki w Statucie ECEC i wybrano trzeciego Wiceprzewodniczącego. Zgodnie z poprzedzającymi wybór ustaleniami, został nim przedstawiciel Czech – Jiří Plička.

► Wybrano dwóch audytorów. Zostali nimi przedstawiciele Czarnogóry – Mladen Ulićević i Polski – Wojciech Radomski.

Miarą aktywności delegacji polskiej jest to, że na wniosek Prezesa ECEC, Rudolfa Kolbego, naszej Izbie powierzono zorganizowanie drugiego walnego zebrania tej organizacji. Jest ono zaplanowane na listopad 2005 roku w Warszawie.

Na koniec jedna jeszcze uwaga. O tym, jaką wagę przypisują izby inżynierskie w niektórych krajach bliskim kontaktom z organami Unii Europejskiej jest to, że izba niemiecka otworzyła w przeddzień walnego zgromadzenia ECEC swą delegaturę w Brukseli. Polska delegacja uczestniczyła z tej okazji w cocktailu zorganizowanym w lokalu wymienionej delegatury.

► **PROF. DR HAB. INŻ. WOJCIECH RADOMSKI**
Wiceprezes Krajowej Rady PIIB

▼
W listopadzie 2005 roku w Warszawie odbędzie się następne walne zebranie ECEC

Warsztaty szkoleniowe członków Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej

z udziałem przewodniczących Okręgowych Sądów Dyscyplinarnych oraz Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej

Konieczne jest ujednolicenie postępowania rzeczników odpowiedzialności zawodowej oraz sędziów dyscyplinarnych

W dniach 19-20.11.2004 r. w Otwocku odbyło się szkolenie członków Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i przewodniczących Okręgowych Sądów Dyscyplinarnych oraz Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej.

Było to już kolejne szkolenie w tej kadencji PIIB organizowane, między innymi, w celu ujednolicenia postępowania Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej oraz sędziów dyscyplinarnych orzekających w sprawach z tytułu odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej członków PIIB.

Wcześniejsze spotkania dotyczyły podstaw postępowania organów okręgowych i krajowych ROZ i SD w świetle ustaw: Prawo budowlane, o samorządach zawodowych inżynierów, oraz rozporządzenia ministra infrastruktury w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członków samorządów zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów.

W szkoleniu wzięli również udział zaproszeni goście: prof. Zbigniew Grabowski, prezes Krajowej Rady PIIB, dr inż. Janusz Rymśa, sekretarz KR PIIB oraz przedstawiciele kancelarii prawnych obsługujących obydwie organy: KSD i KROZ.

Na wstępie prof. Grabowski odczytał rezygnację prof. Jana Biliszczuka z pełnienia funkcji Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności

Zawodowej PIIB, oraz przekazał obowiązki Jerzemu Strońskiemu – Pierwszemu Zastępcy KROZ PIIB. W dalszej części wystąpienia prezes PIIB zwrócił uwagę na fakt przekroczenia półmetka obecnej kadencji, bliski już rok 2006 będzie okresem wyboru nowych członków w poszczególnych okręgach, jak również w Krajowej Radzie. Dla lepszej i sprawniejszej pracy konieczne jest rozważenie możliwości uchwalenia przez kolejny Zjazd PIIB kadencyjności członków organów KSD i KROZ. Profesor Grabowski poinformował o pracach nad opracowaniem propozycji nowelizacji aktów prawnych, które to działania aktywnie prowadzi Komisja Regulaminowo-Prawna PIIB.

W dalszej części warsztatów dyskutowano nad koniecznością poinformowania środowiska inżynierów o najczęstszych przyczynach kierowania spraw do rzeczników odpowiedzialności zawodowej.

Chodzi o uświadomienie niebezpieczeństwa popełnienia wykroczeń przy sprawowaniu samodzielnych funkcji technicznych, wynikających często z braków w wykształceniu, z niezajomości prawa budowlanego, a także z powodu wymuszania przez inwestora lub pracodawcę działań niezgodnych z ustawą Prawo budowlane.

W dalszej części, zgodnie z porządkiem szkolenia, omówione zostały błędy występujące przy prowadzeniu postępowania w organach

sądów i rzeczników, a następnie odbyło się posiedzenie organów z zaznaczeniem uwag dotyczących projektu Instrukcji Kancelaryjnej oraz Wykazu Akt PIIB.

Warsztaty, podczas których omówione zostały błędy występujące przy prowadzeniu postępowań w organach sądu i rzeczników, prowadzili przedstawiciele kancelarii prawnej mecenasa Krzysztofa Zajęca, która od początku istnienia samorządu inżynierów budownictwa obsługuje organ Krajowego Sądu Dyscyplinarnego.

Szczegółowo omówiono najczęściej popełniane błędy przez Sądy Dyscyplinarne np.:

- ▶ niewłaściwe podstawy prawne w decyzjach lub orzeczeniach oraz zbyt lakoniczne ich uzasadnienia, niepokrywające się często ze zgromadzonymi dowodami,

- ▶ brak w aktach sprawy daty wpływu pism do rzeczników oraz do sądów dyscyplinarnych, jak również brakuje potwierdzeń nadania/ odbioru pism oraz zaświadczeń potwierdzających członkostwo obwinionego w PIIB,

- ▶ rozstrzygnięcia i inne pisma w sprawie odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej nie są sporządzane na podstawie wzorów formularzy używanych w postępowaniu w sprawach dyscyplinarnych stanowiących załącznik do uchwały nr 19/R/03 Krajowej Rady PIIB z 19.11.2004 r.

Przeprowadzono dwie pokazowe rozprawy, w których wzięli udział uczestnicy szkolenia, a które oparte były na autentycznych sprawach rozpatrywanych przez składy orzekające OSD i KSD w tym roku.

Ostatnia część szkolenia dotyczyła posiedzenia organów KSD i KROZ z przewodniczącymi okręgowych organów SD i ROZ.

Obydwa organy dyskutowały na temat załączonego do materiałów szkoleniowych projektu Instrukcji Kancelaryjnej PIIB oraz Wykazu Akt, z uwagi na konieczność ujednoczenia procedur związanych z obiegiem dokumentów w okręgowych i krajowych organach PIIB, jak

również ich późniejszej archiwizacji.

Poruszono również problem dotyczący członków ROZ i SD w okręgowych i krajowych organach PIIB, którzy łączą funkcję na różnych szczeblach, dotyczy to rzeczników OIIB, którzy są członkami KSD. Sprawa ta zostanie wyjaśniona i uregulowana zgodnie z zasadami etyki i procedurami prawnymi wynikającymi z regulaminów oraz ustaw m.in. z Kpa.

Członkowie PIIB na terenie kraju skarżą się na biegłych sądowych, będących również członkami PIIB, którzy występując przed sądami powszechnymi są nieobiektywni, i wykonują opinie sądowe „na zamówienie”. Skargi te są już zgłaszane do Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej i będą podlegały pod jurysdykcję Sądów Dyscyplinarnych PIIB.

Ponieważ biegłymi są często osoby nieposiadające wymaganej wiedzy z zakresu budownictwa ustalono, że organy SD i ROZ wraz z Radą Krajową PIIB wspólnie wypracują sposób na znalezienie płaszczyzny porozumienia z sądami powszechnymi.

Członkowie KSD zgłosili konieczność przystosowania kodeksu etyki zawodowej do szczegółowych zasad w trybie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członków PIIB, wynikających z rozporządzenia ministra infrastruktury w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego (Dz. U. z 2002 r., nr 194, poz. 1635) w celu ujednoczenia orzeczeń sądów dyscyplinarnych przy postępowaniach z odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Na zakończenie podziękowano organizatorom szkolenia, firmie Hanza Brokers za świetną organizację i sprawną obsługę. Uczestnicy szkolenia zostali zaproszeni na następne spotkanie w dniach 7-9.04.2005 r., a następnie pożegnani przez Przewodniczącego KSD i Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

▶ ROMA RYBIAŃSKA
Sekretarz KSD

Dokonano
analizy błędów
popełnionych
przez Sądy
Dyscyplinarne

Berlińska wystawa „Stary Most przez Wisłę w Tczewie”

Widok mostu z roku 1857

W dniu 24 listopada w Kronprinzenpalais przy Unter den Linden nr 3 w Berlinie odbył się Wieczór Parlamentarny połączony z otwarciem wystawy zatytułowanej „Stary most przez Wisłę w Tczewie” („Alte Weichselbrücke Dirschau”). Zaproszenie dla prof. Z. Grabowskiego – Prezesa PIIB przesłała Niemiecka Federalna Izba Inżynierów. Ponieważ prof. Grabowski w tym samym dniu musiał być w Brukseli, do Berlina pojechał Andrzej Jaworski – Skarbnik PIIB.

W spotkaniu wzięło udział ponad 100 osób, głównie parlamentarzystów i inżynierów niemieckich, ale także kilkunastoosobowa grupa polska, składająca się z przedstawicieli: Ministerstwa Infrastruktury, Ambasady Polskiej w Berlinie, Starostwa Powiatowego w Tczewie, Politechniki Gdańskiej i Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa. Zebranych powitał Prezydent Niemieckiej Federalnej Izby Inżynierów – dr inż. Karl Heinrich Schwinn, który podkreślił, że głównym punktem uroczystego spotkania jest otwarcie wystawy o zabytkowym moście w Tczewie i przypomniał, że jest to efekt owocnej współpracy Uniwersytetu Kaiserslautern i Politechniki Gdańskiej, i stanowi doskonały przykład daleko większych możliwości współpracy inżynierów polskich i niemieckich.

Następnie głos zabrał Federalny Minister Komunikacji, Budownictwa i Mieszkalnictwa – dr Manfred Stolpe, który mówił o coraz większych efektach współpracy polsko-niemieckiej, szczególnie w zakresie budownictwa komunikacyjnego i wielkim wyzwaniu, jakie stoi przed obydwoma krajami w tym zakresie, szczególnie teraz po poszerzeniu Unii Europejskiej. Na przykładzie mostu w Tczewie mówił o potrzebie

opieki nad obiektami zabytkowymi, których szczególnie dużo mają koleje niemieckie. Na zakończenie żartem zapytał, jakim to samochodem udało się przewieźć ten ogromny model mostu z Tczewa do Berlina.

W imieniu nieobecnego ministra infrastruktury – Krzysztofa Opawskiego, głos zabrał Dyrektor Departamentu Współpracy z Zagranicą i Spraw Europejskich, Tomasz Kowalczyk, który stwierdził, że budowa mostu w Tczewie i jego historyczne losy są odbiciem dziejów obu narodów, które ten most przeważnie łączył, a nie dzielił.

Na zakończenie głos zabrał Starosta Tczewski – Marek Modrzejewski, który opowiedział o mało znanym fakcie, że pierwsze strzały w II wojnie światowej padły nie na Westerplatte, lecz na moście w Tczewie, który kilka minut później został wysadzony w powietrze przez polską załogę. Starosta mówił również o trudnościach finansowych samorządu związanych z utrzymaniem tego zabytkowego mostu, stwierdzając, że skoro decydenci nie mogą przyjechać do Tczewa, to most (model) będzie wożony do nich, aby pomógł uzyskać niezbędne środki i promował Tczew. Na zakończenie odpowiedział ministrowi Stolpe, że właśnie z powyższych powodów nauczyli się przewozić tak duży model i że już w 2000 roku wysłano go do Warszawy na wystawę w Muzeum Techniki.

Po przemówieniach została otwarta wspaniała wystawa dotycząca okoliczności powstania projektu, historii budowy i dziejów tego sławnego mostu. Teksty opisowe przygotowano po polsku, niemiecku i angielsku. Efektowny model przeszła mostu wraz z neogotyckimi wieżycami, wykonany przez uczniów Technikum Kolejowego w Tczewie, był

ozdobą wystawy. W czasie zwiedzania prof. Zbigniew Cywiński z Politechniki Gdańskiej przypomniał, że wystawa powstała w 1999 r. z inicjatywy prof. Wielanda Ramma z Uniwersytetu Kaiserslautern, Wydziału Konstrukcji Betonowych przy współpracy z Politechniką Gdańską i była eksponowana w Muzeum Wisły w Tczewie i Muzeum Techniki w Warszawie.

Most kolejowo-drogowy w Tczewie wybudowano w latach 1850 - 57 według projektu inż. C. Lentzego w formie sześcioprzęsłowego mostu belkowego z „tunelowych” kratownic stalowych o długości 837,30 m, a po odliczeniu portali 785,28 m, był to w owym czasie najdłuższy w Europie most kratowy. Z oryginalnego mostu z 1857 r. ocalały do dziś 3 przęsła i 4 wieżycy, a zabytkowy most nadal służy, lecz tylko do przejazdu samochodów osobowych.

Po części oficjalnej w salach Kronprinzenpalais zorganizowano poczęstunek dla zgromadzonych gości, w czasie którego prowadzono rozmowy w małych grupach na wiele interesujących tematów. Między innymi zwiedzający dowiedzieli się, że most w Tczewie jest jako jedyny obiekt w Polsce wpisany na światową listę zabytków techniki prowadzoną przez Amerykanów. Spotkanie zakończyło się późnym wieczorem, a wystawa w Kronprinzenpalais była otwarta do 8 grudnia 2004 r.

▶ **ANDRZEJ
JAWORSKI**

Wiceprzewodniczący
Zarządu Związku
Mostowców RP

Otwieramy nowy dział i mamy nadzieję, że stanie się on forum wymiany opinii Państwa na ważne dla inżynierów tematy. Dziś publikujemy dwa listy na temat praktycznych uwarunkowań funkcjonowania młodych ludzi w zawodzie.

Okazuje się, że skończyć studia i uzyskać dyplom inżyniera to jedno (stosunkowo łatwe zadanie), a móc pracować, odbyć praktyki i zdobyć uprawnienia to drugie (już o wiele trudniejsze). Na razie prezentujemy tylko punkt widzenia Autorów listów, czekamy na głosy innych Czytelników – publikować będziemy najciekawsze – natomiast stanowisko Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa w tej sprawie przedstawimy w numerze 4/05 „Inżyniera Budownictwa”.

Zachęcam Państwa do dyskusji, nie tylko na poniżej przedstawione tematy. Jesteście członkami samorządu, czyli instytucji, której zadaniem jest współtworzyć zawodową rzeczywistość inżynierów budownictwa, im więcej opinii, sugestii, propozycji Państwa dotrze do stosownych organów samorządu, tym praca ich będzie efektywniejsza.

redaktor naczelna Barbara Mikulicz-Traczyk

Kariera inżyniera

Zwracam się do Was z nurtującym mnie problemem, który być może wart jest poruszenia na łamach „Inżyniera Budownictwa”. Sprawa dotyczy utrudnień w rozpoczęciu kariery zawodowej inżyniera. Przedstawię to krótko w punktach:

1. Jestem inżynierem budownictwa i zajmuję się projektowaniem dróg (8 lat stażu pracy, od 2 lat posiadam uprawnienia).
2. W Polsce praktycznie 100% projektów drogowych to projekty dróg publicznych.
3. Pozyskiwanie zlecenia na takie prace projektowe możliwe jest właściwie wyłącznie w drodze zamówień publicznych.
4. Firma ubiegająca się o udzielenie zamówienia musi spełniać wymagania ustawy Prawo zamówień publicznych (art. 22 ust. 1), lecz zamawiający może określić dodatkowe warunki udziału w postępowaniu.
5. Z moich obserwacji wynika, że niemal we wszystkich przypadkach, z jakimi miałem styczność, zamawiający wymagał od projektanta posiadania odpowiedniego doświadczenia zawodowego, najczęściej popartego referencjami.
6. Dochodzi więc do sytuacji, w której młody projektant drogowiec nie ma możliwości wykonania projektu, ponieważ nie posiada w swoim dorobku żadnej zaprojektowanej drogi, a więc nie spełniając dodatkowych wymogów zamawiającego zostanie wykluc-

zony z postępowania o udzielenie zamówienia. A ponieważ drogi projektuje się tylko w oparciu o ten system (zamówień publicznych), więc w ogóle nie ma możliwości rozpoczęcia kariery.

7. Upraszczając całą sprawę wygląda to tak: aby wygrać przetarg trzeba mieć referencje, które można uzyskać tylko w wyniku wygrania innego przetargu, do którego również potrzebne są referencje itd.

Sądzę, że zamawiający żądając wykazania odpowiedniego doświadczenia, popartego referencjami, opiera się na art. 22 ust. 1 pkt 2 Prawa zamówień publicznych („... wykonawcy... posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie...”). Myślę jednak, że za potwierdzenie takiego niezbędnego doświadczenia (przynajmniej w przypadku zamówień dotyczących prostych projektów) uznać można sam fakt posiadania uprawnień budowlanych. Bowiem zgodnie z Prawem budowlanym do uzyskania uprawnień budowlanych wymagana jest m.in. odpowiednia praktyka zawodowa (art. 12 ust. 2 Prawa budowlanego). Co więcej, praktyki takie w moim odczuciu są formą dyskryminacji młodych inżynierów oraz utrudniają uczciwą konkurencję – zamykają krąg uczestników postępowania nie dopuszczając osób nowych. Z zagadnieniem tym zwróciłem się do swojej izby okręgowej.

Uzyskałem informację, że w konkretnych przypadkach można poprzez Izbę wnieść protest do Zamawiającego. Przepuszczam, że zastosowanie środków odwoławczych nie przyniesie zamierzonego skutku, niemniej przy najbliższej okazji spróbuję skorzystać z takiego prawa. Wydaje mi się, że problem ten wymaga dyskusji i głębszego rozwinięcia, co może doprowadzić do rozwiązania bardziej ogólnego.

(P. B.)

Praktyka inżyniera

Jestem absolwentem Politechniki, który od dwóch lat usiłuje odbyć wymaganą przepisami praktykę zawodową, która umożliwi mi zdobycie uprawnień zawodowych (drogowictwo). Niestety, firmy nie są zainteresowane zatrudnieniem mnie na żadnych warunkach. Takich osób jak ja jest wiele, a co roku przybywają następni. Wielu zniechęconych rezygnuje z dalszych starań, bo nie mają za co żyć, bo nie po to studiowali 5 lat, aby teraz dowiedzieć się, że teraz stanowią jedynie problem, bo nie widzą szansy na uczciwe rozwiązanie tej sprawy. Ja jeszcze się trzymam, ale ciekawy jestem, co samorząd zawodowy inżynierów budownictwa na to?

(T. S.)

Z przyjemnością informujemy Państwa, że **Minister Andrzej Bratkowski**

w dowód uznania za osiągnięcia dla rozwoju techniki

otrzymał 9 grudnia 2004 roku

Medal Honorowy Gabriela Narutowicza

nadany przez Akademię Inżynierską w Polsce.

Gratulujemy

„FINLIFE-INŻYNIER” pakiety stworzone specjalnie dla członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

Dlaczego warto skorzystać z programu „FINLIFE-INŻYNIER”?

Proponowany przez nas program ubezpieczeń na życie „FINLIFE-INŻYNIER” w skład, którego wchodzi cztery pakiety: „Rodzina”, „Zdrowotno-Wypadkowy”, „VIP-1” i „VIP-2”, stworzony został na bazie zgłaszanych przez członków PIIB potrzeb ubezpieczeniowych z uwzględnieniem ryzyk, na które narażone są osoby sprawujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. Zakres poszczególnych pakietów został zróżnicowany w ten sposób, żeby każdy zainteresowany mógł wybrać opcję gwarantującą mu najpełniejszą ochronę ubezpieczeniową. Na atrakcyjność przedstawianego programu ubezpieczeniowego składają się między innymi:

- konkurencyjna składka,
- uproszczona procedura zawarcia umowy ubezpieczenia,
- różnorodny i szeroki zakres ubezpieczenia,
- pomoc brokera w prawidłowym zgłoszeniu roszczenia i terminowym uzyskaniu należnego świadczenia.

Ubezpieczyciel - Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie FINLIFE S.A.

Warunki przedstawianego programu ubezpieczeń na życie opracowane zostały we współpracy z Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie FINLIFE S.A. To działające od 1996 roku i dynamicznie rozwijające się towarzystwo ubezpieczeń na życie o stabilnych fundamentach, którego głównym udziałowcem jest SUOMI MUTUAL z Finlandii. Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych SUOMI MUTUAL istnieje od 1890 r. i jest aktualnie najstarszym i najzamożniejszym towarzystwem ubezpieczeniowym w Finlandii. Na bazie długoletniego doświadczenia towarzystwo wypracowało uproszczony i sprawny system obsługi zawieranych umów ubezpieczeń życiowych. Roszczenia wypłacane są terminowo, a liczba dokumentów wymaganych przy zgłoszeniu szkody ograniczona jest do niezbędnego minimum.

Ubezpieczający - HANZA BROKERS Sp. z o.o.

Ubezpieczającym jest HANZA BROKERS, a ubezpieczonymi członkowie PIIB przystę-

pujący do programu ubezpieczenia na życie. Oznacza to, że Hanza Brokers jest podmiotem obsługującym program i odpowiada wobec zakładu ubezpieczeń za wszystkie czynności formalne związane z zawarciem i wykonaniem postanowień umowy ubezpieczenia. Taka konstrukcja umożliwi członkom izby pochodzącym z różnych rejonów Polski na uzyskanie korzystnego cenowo, indywidualnego ubezpieczenia na życie bez konieczności angażowania własnego czasu.

Kto może zostać uczestnikiem programu „FINLIFE-INŻYNIER”?

Do programu mogą przystąpić wszyscy członkowie i pracownicy okręgowych izb inżynierów budownictwa, którzy nie ukończyli 50 roku życia w przypadku wyboru pakietów: „VIP-1”, „VIP-2” i „Rodzina” oraz 55 roku życia w przypadku wyboru pakietu „Zdrowotno-Wypadkowego”. Można wybrać tylko jeden z proponowanych pakietów.

Jak można przystąpić do programu „FINLIFE-INŻYNIER”?

Wystarczy wybrać odpowiedni pakiet, wypełnić deklarację zgody na przystąpienie do ubezpieczenia i przestać z dowodem opłacenia składki na adres: Hanza Brokers Sp. z o.o., ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa.

Jak należy opłacać składkę za ubezpieczenie?

Składkę należy wpłacić na rachunek bankowy Hanzy Brokers Sp. z o.o., ul. Grunwaldzka 48/50, 80-241 Gdańsk. Bank Zachodni BZ WBK S.A., O/Gdańsk nr 20 1090 1098 0000 0001 0321 8758. Składkę można opłacać kwartalnie, półrocznie lub rocznie. Składka powinna być uiszczona 2 tygodnie przed rozpoczęciem kolejnego kwartału lub półrocza ubezpieczenia.

Potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczenia

Po weryfikacji otrzymanych dokumentów FINLIFE S.A. wystawi na rzecz ubezpieczonego certyfikat potwierdzający udzielenie

ochrony ubezpieczeniowej. Certyfikat zostanie przesłany na adres wskazany przez ubezpieczonego w deklaracji zgody na przystąpienie do ubezpieczenia.

Wszelkich informacji na temat programu „FINLIFE-INŻYNIER” udzielają pracownicy Hanzy Brokers pod numerem bezpłatnej infolinii: 0 800 241 100.

Kilka polis ubezpieczenia na życie

W przypadku ubezpieczeń na życie nie ma przepisów zabraniających posiadanie kilku polis ubezpieczeniowych. Jeżeli członek izby jest już ubezpieczony (np. przez swojego pracodawcę), to w przypadku wystąpienia szkody otrzyma on świadczenie z obydwu polis do wysokości przewidzianych sum ubezpieczenia.

CHARAKTERYSTYKA PAKIETÓW UBEZPIECZENIOWYCH

Pakiet nr 1 „Rodzina”

Pakiet ten charakteryzuje się bardzo szerokim zakresem ubezpieczenia i przeznaczony jest dla osób, którym zależy na kompleksowej ochronie wszystkich członków rodziny. Ubezpieczeniem objęci są zarówno małżonkowie jak również dzieci, rodzice i teściowie. Proponowana konstrukcja pozwala na pełne zabezpieczenie zdarzeń losowych, mogących wydarzyć się na wielu płaszczyznach życia rodzinnego.

Pakiet nr 2 „Zdrowotno-Wypadkowy”

Zakres przedmiotowego ubezpieczenia opracowany został z myślą o osobach wykonujących zawód o podwyższonym stopniu ryzyka. W omawianym pakiecie należy zwrócić szczególną uwagę na wysoką sumę ubezpieczenia w przypadku zgonu w wyniku nieszczęśliwego wypadku, podwyższone świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem przy pracy oraz pakiet świadczeń powypadkowych.

W ramach świadczeń powypadkowych zwracane są, do ustalonej przez FinLife S.A. wysokości, koszty badań diagnostycznych takich jak: rezonans magnetyczny: mózgowia, kręgosłupa, tomografia komputerowa: mózgowia, kręgosłupa, klatki piersiowej, jamy brzusznej, stawu barkowego, stawu łokciowego, nadgarstka,

Lp.	Rodzaj Świadczenia	Pakiet nr 1 „Rodzina”	Pakiet nr 2 „Zdrowotno- -Wypadkowy”	Pakiet nr 3 „VIP - 1”	Pakiet nr 4 „VIP - 2”
Sumy ubezpieczenia					
1	Śmierć ubezpieczonego	12 000	20 000	100 000	100 000
2	Śmierć ubezpieczonego na skutek nieszczęśliwego wypadku	24 000	40 000	200 000	200 000
3	Śmierć ubezpieczonego na skutek wypadku komunikacyjnego	36 000	60 000	250 000	250 000
4	Śmierć ubezpieczonego na skutek wypadku komunikacyjnego, jeżeli miał prawidłowo zapięte pasy bezpieczeństwa	37 200	60 000	260 000	260 000
5	Całkowite trwale inwalidztwo spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem	12 000	20 000	100 000	100 000
6	Choroba śmiertelna ubezpieczonego	6 000	10 000	50 000	50 000
7	Poważne zachorowanie ubezpieczonego	1 500	-	-	25 000
8	Za każdy dzień pobytu w szpitalu spowodowany chorobą (min. 3 dni – max. 92 dni)	25	-	-	200
9	Za każdy dzień pobytu w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem (min. 3 dni – max. 92 dni)	50	80	-	400
10	Za każdy dzień pobytu na OIOM spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem (max. za 7 dni)	100	160	-	800
11	Za 100% trwałego uszczerbku na zdrowiu powstałego na skutek nieszczęśliwego wyp.	24 000	25 000	-	40 000
12	Za każdy 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu powstałego na skutek nieszczęśliwego wyp.	240	250	-	400
13	Za 100% trwałego uszczerbku na zdrowiu powstałego na skutek nieszczęśliwego wypadku w pracy	-	65 000	-	-
14	Za każdy 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu powstałego na skutek nieszczęśliwego wypadku w pracy	-	650	-	-
15	Osierocenie dziecka	3 000	-	-	-
16	Urodzenie się dziecka	800	-	-	-
17	Śmierć dziecka ubezpieczonego	2 500	-	-	-
18	Śmierć małżonka ubezpieczonego	8 000	-	-	-
19	Śmierć małżonka ubezpieczonego na skutek nieszczęśliwego wypadku	16 000	-	-	-
20	Całkowite trwale inwalidztwo małżonka ubezpieczonego spowodowane nieszcz. wyp.	8 000	-	-	-
21	Śmierć rodziców ubezpieczonego	1 500	-	-	-
22	Śmierć teściów ubezpieczonego	1 500	-	-	-
23	Poważne zachorowanie dziecka ubezpieczonego	1 000	-	-	-
24	Poważne zachorowanie małżonka ubezpieczonego	1 000	-	-	-
25	Za każdy dzień pobytu małżonka w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem	25	-	-	-
26	Za każdy dzień pobytu małżonka na OIOM spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem	50	-	-	-
27	Operacja	-	-	-	do 5 000
28	Przewóz ambulansem	-	-	-	200
29	Pakiet wypadkowy (50% zwrotu kosztów badań)	-	do 1 400	-	-
Składka miesięczna		55 zł	39 zł	65 zł	194 zł

stawu biodrowego, stawu kolanowego, stawu skokowego, USG: jamy brzusznej, miednicy, tkanek miękkich, stawu barkowego, stawu łokciowego, nadgarstka, dłoni, stawu biodrowego, stawu kolanowego, ścięgna Achillesa, stawu skokowego, stopy, RTG: czaszki, kręgosłupa szyjnego, kręgosłupa piersiowego, kręgosłupa lędźwiowego, kości krzyżowej, kości kulszowej, miednicy, klatki piersiowej, stawu barkowego, kości ramiennej stawu łokciowego, kości przedramienia, dłoni, stawu biodrowego, kości udowej, stawu kolanowego, kości podudzia, stopy, pantomogram.

Dużą zaletą świadczeń powypadkowych jest możliwość skorzystania z dowolnie wybranej placówki medycznej. Zwrot kosztów następuje na podstawie oryginału faktury, potwierdzającej wykonanie określonego badania.

Pakiet nr 3 i 4 „VIP-1, VIP-2”

Pakiet ten ma na celu ochronę zdrowia i życia ubezpieczonego. Zakres ograniczony jest do zdarzeń losowych, jakim może ulec sam członek Izby. Ze względu na bardzo wysokie sumy ubezpieczenia wariant ten może sta-

nowić dobre zabezpieczenie członków rodziny na wypadek śmierci ubezpieczonego.

Pakiety programu „FINLIFE-INŻYNIER” Okresy karencji

Karencja – okres, w którym FinLife S.A. nie ponosi odpowiedzialności z tytułu umowy ubezpieczenia.

Okresy karencji nie dotyczą zdarzeń powstałych na skutek nieszczęśliwego wypadku. Karencje zostają zniesione w sytuacji, kiedy osoba przystępująca do programu „FINLIFE-INŻYNIER” udokumentuje, że bezpośrednio przed przystąpieniem do programu była objęta ubezpieczeniem o podobnym zakresie przez ostatnie 12 miesięcy w FinLife S.A. lub w innym towarzystwie ubezpieczeniowym.

W pozostałych przypadkach okresy karencji wynoszą odpowiednio: na zgony naturalne – 6 miesięcy, urodzenie dziecka – 9 miesięcy, pobyt w szpitalu na skutek choroby – 60 dni, poważne zachorowania ubezpieczonego, dziecka lub współmałżonka – 60 dni, operacje – 60 dni.

Upoząsonym jest dowolna osoba wskazana

przez ubezpieczonego (członka Izby) jako uprawniona do otrzymania świadczenia z tytułu śmierci ubezpieczonego, a w przypadku braku jej wskazania – członkowie rodziny ubezpieczonego, w kolejności i częściach, w jakich dziedziczyliby po nim jako spadkobiercy ustawowi. Istnieje możliwość wskazania kilku uposażonych z określeniem, w jakich częściach będzie przysługiwać im świadczenie.

▷ opracowanie:
ANNA STUDZIŃSKA
Hanza Brokers
Sp. z o. o.

Hanza Brokers Sp. z o.o.
tel. (0-58) 345-53-14, infolinia 0-801-384-666
faks (0-58) 341-89-47
hanza@hanzabrokers.com.pl

budma 2005

Międzynarodowe Targi Budownictwa

- ✓ *Wystawcy, którzy czekają na Ciebie*
- ✓ *Nowości, które warto poznać*
- ✓ *Wydarzenia, w których warto uczestniczyć*

Możesz sprawdzić w internecie na stronie
www.budma.pl

Musisz zobaczyć w Poznaniu na targach
25 - 28 stycznia 2005

organizator:
Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o.
ul. Głogowska 14, 60-734 Poznań

Zespół Organizacji Targów BUDMA
tel. 61/ 8692 190, 8692 285, 8692 384, 8692 687
fax 61/ 8692 957
e-mail: budma@mtp.pl

Inżynier Kontraktu (5)

Zasady prowadzenia Kontraktu (1)

Rozpoczynamy prezentację praktycznych uwag co do zasad prowadzenia Kontraktu przez Inżyniera na podstawie Klauzul FIDIC–2000.

Przekazanie Placu Budowy

Na mocy Subklauzuli 2.1, w terminie określonym w Załączniku do Oferty, co w praktyce odnosi się do maksimum 30 dni od daty podpisania Umowy na realizację Kontraktu, Zamawiający lub działający w jego imieniu Inżynier wydaje Wykonawcy prawo dostępu do Placu Budowy i jego użytkowania.

Przekazanie Placu Budowy dla Wykonawcy odbywa się na podstawie Protokołu Przekazania, w którym to dokumencie powinny być zawarte następujące elementy:

- ▶ Data przekazania.
- ▶ Imienne wyznaczenie osób dokonujących przekazania z ramienia Zamawiającego.
- ▶ Imienne wyznaczenie osób dokonujących przejścia z ramienia Wykonawcy:
  - Przedstawiciel Wykonawcy,
  - Kierownik Budowy.
- ▶ Charakterystyka przekazywanego terenu z powołaniem się na dokumentację geodezyjną działek gruntu, lokalizację w terenie, np. kilometrąz odcinka drogi, rzeki w przypadku budowy mostu, itp.
- ▶ Określenie czasokresu przejścia Placu Budowy od Zamawiającego, równoważnego z datą zakończenia robót na Kontrakcie lub Odcinka Robót, w zależności od warunków Kontraktu.
- ▶ Wyszczególnienie obowiązków Wykonawcy związanych z zorganizowaniem zaplecza i jego utrzymaniem, zabezpieczeniem terenu prowadzonych prac, dostępności do terenu, ubezpieczeniami oraz kosztami organizacji Placu Budowy, wynikającymi z warunków Kontraktu:
  - organizacja Biura Budowy i Zaplecza Zamawiającego (Inżyniera), zgodnie z deklaracją złożoną w ofercie przetargowej w oparciu o ustalenia zawarte w Szczegółowych Specyfikacjach Tech-

nicznych i Przedmiarze Robót,

- zabezpieczenia terenu budowy i przebywających osób: oświetlenie, ogrodzenie, ochrona i dozór (Subklauzula 4.8) oraz (Subklauzula 4.22),
- ochrona środowiska i zapobieganie uciążliwościom dla ludzi w zakresie: zanieczyszczeń, hałasu, ścieków i emisji pyłów (Subklauzula 4.18),
- zabezpieczenie dróg objazdowych przed zniszczeniem i ich oznakowanie po trasie objazdu oraz naprawa w przypadku uszkodzenia (Subklauzula 4.15),
- utrzymanie ciągłości ruchu drogowego, gdy jest on przewidziany organizacją ruchu zastępczego na czas budowy oraz dojazdów do posesji zlokalizowanych przy Placu Budowy (Subklauzula 4.14),
- zabezpieczenie poboru i dystrybucji: wody, gazu, energii elektrycznej, paliwa itp., niezbędnych dla potrzeb Kontraktu (Subklauzula 4.19),
- przechowywanie w Biurze Budowy dokumentacji technicznej wraz z rysunkami (Subklauzula 1.8),
- przechowywanie w Biurze Budowy: Harmonogramu Robót, Dziennika Budowy, Księgi Obmiarów (Subklauzula 4.25 Warunków Szczególnych),
- ubezpieczenie Robót wraz z materiałami, urządzeniami, sprzętem i innymi przedmiotami wprowadzonymi przez Wykonawcę na Plac Budowy (Subklauzula 18.2),
- ubezpieczenie Wykonawcy i Zamawiającego od odpowiedzialności za śmierć lub zranienie jakiegokolwiek osoby oraz za straty lub uszkodzenia jakiegokolwiek mienia osób, wynikłe z realizacji Kontraktu (Subklauzula 18.3),
- ubezpieczenie personelu Wykonawcy i Zamawiającego wraz z Inżynierem (Subklauzula 18.4), wywóz odpadów, złomu, gruzu, nadmiaru gruntu, krzaków itp. z Placu Budowy na wyznaczone wysypisko z poniesieniem opłat za ich składowanie (Subklauzula 4.23),

– wprowadzenie podwykonawców na Plac Budowy (Subklauzula 4.4).

▶ Ustalenie miejsca i formy organizacji Biura Budowy oraz Zaplecza Zamawiającego (Inżyniera).

▶ Podpisy przedstawicieli Zamawiającego jako strony przekazującej oraz przedstawicieli Wykonawcy jako strony przejmującej.

W Protokole Przekazania można zawrzeć także dane na temat Rady Budowy.

Rada Budowy

Uregulowania FIDIC w klauzulach podstawowych nie przewidują organizacji Rady Budowy, lecz we Wskazówkach do przygotowania Warunków Szczególnych FIDIC–2000 „Czerwona Książka” zaproponowano dodatkową Subklauzulę 3.6 – Zebranie Kierownictwa, która stawia Inżynierowi i Przedstawicielowi Wykonawcy wymóg uczestnictwa w zebraniu kierownictwa, w celu przedyskutowania bieżącego i przyszłego programu robót.

Z tego spotkania sporządzany jest protokół, w którym wymienia się ustalenia i działania na Placu Budowy w zgodzie z warunkami Kontraktu.

Okresowe zebrania Rady Budowy mają niezwykle ważne znaczenie w prowadzeniu Kontraktu, albowiem na bieżąco można omówić wszystkie wyniki na budowie problemy i wspólnie z Wykonawcą ustalić działania na najbliższy okres. W posiedzeniach Rady Budowy uczestniczą kompetentni przedstawiciele Inżyniera i Wykonawcy zaangażowani w proces realizacji Kontraktu, a ponadto mogą być dodatkowo zapraszani inni, jak: projektant, podwykonawcy realizujący roboty branżowe, przedstawiciele służb lokalnych lub miejscowej społeczności w przypadku zaistnienia konfliktu itp. Podjęte na Radzie Budowy ustalenia,

zapisane w protokole, mają charakter obowiązujący Strony Kontraktu, o ile dla wydania zatwierdzeń, świadectw, zgód, określeń, powiadomień i próśb nie jest wymagana forma pisemna z powołaniem na stosowną klauzulę, jak mowa o tym w Subklauzuli 1.3.

Rady Budowy w praktyce związane są z lustracją Placu Budowy i dokonywaniem ustaleń bezpośrednio na budowie, co pozwala na szybki przepływ informacji, bez konieczności wymiany zbędnej korespondencji w przypadkach prostych, możliwych do rozwiązania na miejscu.

W posiedzeniach Rady Budowy, w zależności od potrzeb, uczestniczy Projektant, przywoływany w ramach nadzorów autorskich, który na bieżąco może dokonywać wymaganych korekt w dokumentacji projektowej Kontraktu.

Zasad organizacji Rady Budowy:

► Ustalenia stałego dnia tygodnia, np. piątek oraz stałej godziny, np. 9⁰⁰.

► Skład osobowy Rady Budowy:

- Przedstawiciel Wykonawcy,
  - Kierownik Budowy,
  - Kierownik Programu Zapewnienia Jakości,
  - Inżynier Kontraktu,
  - Przedstawiciele Inżyniera – inspektorzy nadzoru inwestorskiego,
  - Protokolant,
- oraz zapraszani w zależności od potrzeb:

- Projektant w ramach nadzorów autorskich,
- Przedstawiciel służby geodezyjnej,
- Kierownik Laboratorium Zamawiającego i Wykonawcy,
- Przedstawiciel Zamawiającego, o ile Inżynier nie jest jego reprezentantem,
- Przedstawiciele podwykonawców robót branżowych,
- Przedstawiciele miejscowych władz administracyjnych lub społeczności lokalnych.

Przestrzegamy przed nadmiernym rozbudowaniem podstawowego składu osobowego Rady Budowy, gdyż utrudnia to sprawne prowadzenie narad i podejmowania wiążących trafnych ustaleń. Ponadto w przypadku zapraszania innych osób, proponuje się ograniczenie ich bytności na Radzie Budowy

do czasu niezbędnego dla omówienia problemu z nimi związanego.

► Miejscem posiedzeń Rady Budowy powinno być Zaplecze Zamawiającego (Inżyniera) zlokalizowane przy Biurze Budowy i najlepiej w bezpośrednim sąsiedztwie, z uwagi na potrzebę częstej analizy dokumentacji Kontraktu, a w szczególności projektu budowlanego i wykonawczego, Przedmiaru Robót, Szczegółowych Specyfikacji Technicznych itp.

► Protokolowanie posiedzeń Rady Budowy zaleca się prowadzić przez protokolanta (sekretarkę) z Biura Budowy, gdyż wówczas Inżynier ma swobodę w prowadzeniu narady, a końcowa forma protokołu uzgadniana jest i podpisywana przez Inżyniera Kontraktu oraz Przedstawiciela Wykonawcy.

► Na każdym pierwszym posiedzeniu Rady Budowy dla kolejnego miesiąca kalendarzowego, Przedstawiciel Wykonawcy powinien przedłożyć miesięczny raport o postępie prac zgodnie z Subklauzulą 4.21.

► Rada Budowy powinna kończyć się lustracją Robót w terenie.

Prawo na Kontrakcie

Zgodnie z Subklauzulą 1.4 Kontrakt będzie rządzony prawem kraju wymienionego w Załączniku do Oferty, natomiast w przypadku dokumentów kontraktowych stworzonych w kilku wersjach językowych, pierwszeństwo będzie miała wersja w języku wiodącym podanym w Załączniku do Oferty, jak np. angielska w przypadku Kontraktów Phare CBC.

Często w Warunkach Szczególnych Kontraktu jednoznacznie wymienia się, że Kontrakt będzie podlegał prawu Rzeczypospolitej Polskiej, co nie musi być regułą, gdy uwzględni się inwestycje realizowane na granicy, gdzie zgodnie z umowami rządowymi, stroną realizującą Roboty może być sąsiad, a wówczas, jak np. w przypadku budowy mostu granicznego, prawem rządzącym będzie prawo sąsiada, łącznie z obowiązującym w tym kraju prawem budowlanym.

Czytanie dokumentacji kontraktowej w języku wiodącym ma istotne znaczenie, gdyż zdarzają się błędy i odstęp-

stwa od wersji w języku polskim.

Na przykład może się zdarzyć, iż w wersji polskiej Szczegółowych Specyfikacji Technicznych wykasowany został zapis, że sprzęt zakupiony na wyposażenie Zaplecza Zamawiającego przechodzi na jego własność po zakończeniu Kontraktu. Natomiast w wersji angielskiej tego dokumentu zapis ten istniał. Poważne różnice w interpretacji Kontraktu mogą wynikać z samego tłumaczenia zawitych definicji i określeń technicznych na język wiodący. Wskazano jest, aby Subklauzulę 1.4 uściślić w Warunkach Szczególnych Kontraktu zapisem, iż w odniesieniu do dokumentów szczegółowych, jak:

- Projekt budowlany i wykonawczy,
- Rysunki,
- Szczegółowe Specyfikacje Techniczne,

obowiązującą jest forma określona językiem polskim w tych dokumentach.

Z przykrością należy stwierdzić, iż dokumenty Kontraktu tworzone są w pośpiechu i podlegają weryfikacji przez różne instytucje, co jest powodem licznych błędów i różnic w zapisach w wersji polskiej i języku wiodącym.

Zasadnym zatem jest, aby przyjąć regułę konsultowania opracowanych materiałów kontraktowych z rzeczoznawcami SIDiR, przed rozpoczęciem procedur przetargowych na wykonawstwo.

Ograniczyłyby to do minimum potrzebę działania Komisji Rozjemstwa w Sporach i ułatwiło pracę Inżyniera na Kontrakcie.

► **MGR INŻ. MAREK BRZEZIŃSKI**

Dyrektor Biura Inżyniera Kontraktu
Dolnośląski Zarząd Dróg Wojewódzkich
we Wrocławiu

Zapraszamy Państwa na tradycyjne, wspaniałe, rodzinne
spędzenie ostatniego dnia w roku w Libercu

SYLWESTER 2004 W CENTRUM BABYLON

Piątek 31 grudnia 2004 od 20.00 aż do rana

- ✓ kąpanie w AQUAPARKU do godz. 23.00 ✓ LUNAPARK, BOWLING, sale gry i wszystkie atrakcje czynne aż do rana ✓ Dyskoteka w LUNAPARKU dla najmniejszych
- ✓ swobodne poruszanie się po całym obiekcie ✓ zespoły różnych stylów
- ✓ DYSKOTEKA ✓ posiłki w formie stołów szwedzkich w cenie wejściówki
- ✓ szampan o północy dla dorosłych gratis ✓ specjalności gastronomiczne w wybranych restauracjach ✓ losowanie wejściówek o atrakcyjne nagrody
- ✓ rozwóz gości autobusami nocnymi po wyznaczonych trasach aż do Jablonca

Cena wejściówki dla dorosłych już od 695 CZK!

Wstęp dla dzieci już od 295 CZK!

Korzystna wejściówka rodzinna! Zniżki grupowe!

ZAPEWNIMY NOCLEG W CENIE JUŻ OD 650 CZK W POKOJU DWUOSOBOWYM!

Rezerwacja i przedsprzedaż wejściówek pod numerem tel. 485 251 213. Szczegółowe informacje touristservice@centrumbabylon.cz

ALL INCLUSIVE

w każdy piątek i sobotę
od godz. 16.00 do 01.00*

w rodzinnym, rozrywkowym
i towarzyskim kompleksie
CENTRUM BABYLON w Libercu

CENA PAKIETU: 499 CZK
DLA DZIECI DO 140 cm 249 CZK

Dzieci do 100 cm wzrostu pod opieką dorosłych wstęp gratis.

KORZYSTNA WEJŚCIÓWKA RODZINNA!
ZNIŻKI GRUPOWE!

Cena obejmuje: aquapark, lunapark, kregielnię, kolację w „Zámecké sklepeni” w formie bufetu, wieczór w „Moravská vinárna” z muzyką i winem, „Pivní bar” z 9 gatunkami piwa, dyskoteka z programem i tańcem, nieograniczona konsumpcja napojów alkoholowych i bezalkoholowych
* od 2 października 2004 oprócz dni, w których są organizowane nadzwyczajne imprezy (Sylwester itp.)

**NAJWIĘKSZY KRYTY KOMPLEKS ROZRYWKOWY
W REPUBLICIE CZESKIEJ**

AQUAPARK • LUNAPARK • HOTEL • CASINO

CENTRUM BABYLON LIBEREC, Nitranská 1, 460 12 Liberec, CZ

tel.: +420 485 251 202, fax: +420 485 251 348, e-mail: touristservice@centrumbabylon.cz

www.centrumbabylon.cz

POJĘCIA – BUDOWNICTWO / ARCHITEKTURA

infrastructure	infrastruktura	amount of traffic, traffic density	intensywność ruchu drogowego
carpentry	roboty ciesielskie	analytical statics	statyka analityczna
roof-work	roboty dekarские	angular displacement	przesunięcie kątowe, rozsuw faz
road work	roboty drogowe	antechamber, anteroom	przedpokój
plumbing	roboty instalacyjne	apse	absyda
stonework	roboty kamieniarskie	arch centre, arch stone	kliniec
maintenance work	roboty konserwacyjne	architectural design	projekt architektoniczny
assembly, assembling, assembly work	prace montażowe	architectural vista, architectural perspective	perspektywa architektoniczna
bricklayer's work, brickwork	roboty murarskie	arrangement of rooms one behind another	amfilada, pokoje w amfiladzie
demolition work	roboty rozbiórkowe	a-seismic building, earthquake-proof building	budynek odporny na wstrząsy tektoniczne
joinery	prace stolarskie	assembly and erection site	plac montażowy
plaster work	prace tynkarskie	assembly process in horizontal plane	montaż poziomy
earth work, diggings	roboty ziemne	auction procedures	procedura (procedury) przetargowe
structure assembling	montaż obiektu budowlanego	axial tension	rozciąganie osiowe, naprężenie osiowe
structure repair, repair of a structure	remont obiektu budowlanego, remont konstrukcji	axis of inertia	oś bezwładności
structure demolition	rozbiórka obiektu budowlanego	axis of section	oś przekroju
building structure safety	bezpieczeństwo konstrukcji	axis of symmetry	oś symetrii
fire-safety	bezpieczeństwo pożarowe	axonometric projection	rzut aksonometryczny
operational safety	bezpieczeństwo użytkowania	baby boarding house	dom dziecka
proper sanitary and health conditions as well as environment protection	odpowiednie warunki higieniczne i zdrowotne oraz ochrona środowiska naturalnego	bachelor flat	kawalerka
protection against noise and vibrations	ochrona przed hałasem i drganiami	balance of income and expenditure	bilans wpływów i wydatków
electric power economy and partitions	oszczędność energii i odpowiednia izolacyjność cieplna przegród	balance of working time	bilans czasu roboczego
proper insulating power	przeznaczenie obiektu	ballasting work	roboty podsypkowe
structure assignment	właściwy stan techniczny	baroque style	styl barokowy
proper technical condition		base of foundation, spot footing	stopa fundamentowa
acceptance of building materials	odbiór materiałów budowlanych	batten plate, lacing	przewiązka
accounting price	cena rozliczeniowa	beam-and-column construction	konstrukcja słupowo-belkowa
accuracy of erection	dokładność montażu	beam-and-slab floor	strop płytowo-żebrowy
acquiring and losing of building licence	zdobywanie i tracenie uprawnień budowlanych	beam bending line	linia ugięcia belki
active soil pressure, active earth pressure	czynne parcie gruntu	bearing pressure	nacisk (na podporę)
actual load	obciążenie rzeczywiste	bending strength, flexural strength	wytrzymałość na zginanie
additional storey	nadbudowa, nadbudówka	bending stress	naprężenie zginające
administration building	budynek administracyjny	bi-parting door	drzwi dwudzielne rozsuwane
aerial cable railway	kolej linowa napowietrzna	blind floor, rough floor, sub-floor	podłoga ślepa
air-supported structure, pneumatic structure	konstrukcja pneumatyczna	boiler room, boiler house	kotłownia
all-metal construction	konstrukcja metalowa	bonded warehouse	magazyn wolnocłowy
allowable deflection, permissible deflection	ugięcie dopuszczalne	braced-rib arch	łuk kratowy
allowable displacement, permissible displacement	przemieszczenie dopuszczalne	buckling analysis	obliczenia na wyboczenie
allowable stress, permissible stress	naprężenie dopuszczalne, naprężenie bezpieczne	buckling strength	wytrzymałość na wyboczenie
alternative design	wariant projektu	building contractor, contractor	przedsiębiorca budowlany
		building density, dwelling unit density	gęstość zabudowy
		building engineering economics	ekonomika budownictwa
		building industry	przemysł budowlany
		building industry enterprise	przedsiębiorstwo przemysłu budowlanego
		building legislation	prawo budowlane

SKRÓTY

kV	kilovolt	kilowolt	lat.	latitude	szerokość (geograficzna)
kw	(US) kilowatt	kilowat	lb	pound	funt (brytyjska jednostka wagi)
kW	kilowatt	kilowat	lbf	pound-force	funt siła
kwh	(US) kilowatt-hour	kilowatogodzina	LBO	(US) leveraged buyout	termin handlowy oznaczający przejęcie przedsiębiorstwa przez inwestora lub inwestorów za pieniądze pożyczone pod zastaw aktywów nabywanego przedsiębiorstwa
kWh	kilowatt-hour	kilowatogodzina	LC	(US) letter of credit	akredytywa
kwhr	(US) kilowatt-hour	kilowatogodzina	LCD	(US) least common denominator	najmniejszy wspólny mianownik
L	lake	jezioro	lcd	least common denominator	najmniejszy wspólny mianownik
L	line	linia (także tramwajowa, autobusowa itp.)	lcm	least common multiple	najmniejsza wspólna wielokrotność
L	longitude	długość (geograficzna)	LCM	(US) least common multiple	najmniejsza wspólna wielokrotność
L	(US) elevated train	pociąg jeżdżący po torach podniesionych ponad poziom otoczenia	LCY	local currency	waluta miejscowa, waluta lokalna
L	(US) large	duży (rozmiar, przede wszystkim odzieży)	LD	lethal dose	dawka śmiertelna
L	(US) left	lewy, na lewo (znak stosowany na panelach kontrolnych)	LDC	less developed countries	kraje rozwijające się
L	learner	uczeń (informacja na samochodach nauki jazdy)	LDR	light dependent resistor	fotorezystor
L	(US) low	niski (na panelach kontrolnych służy do regulacji prędkości działania: wysoka – niska, a także obok dźwigni automatycznej skrzyni biegów)	LED	light-emitting diode	dioda emisyjna, LED
l	left	lewy, lewostronny, lewoskrętny	leg.	(US) legislature	prawodawstwo, prawodawca, legislatura, legislator
l	length	długość (jako wielkość fiz.)	leg.	(US) legal	prawny, legalny, ustawowy
l	line	linia (także tramwajowa, autobusowa itp.)	legis.	(US) legislature	prawodawstwo, prawodawca, legislatura, legislator
l	linear	linowy	legit	(US) legitimate	prawny, dozwolony przez prawo, uprawniony, słuszny, prawowity, mający legitymację (do czegoś)
l	litre	litr	LF	load factor	współczynnik obciążenia
l	lumen	lumen – jednostka strumienia świetlnego w układzie SI	lg	logarithm	logarytm (dziesiętny)
L.	(US) lake	jezioro	lg.	(US) large	duży (informacja zwykle umieszczana na opakowaniach produktów spożywczych i w menu)
L.C.	(US) Library of Congress	Biblioteka Kongresowa	lgth	length	długość (wielkość fiz.)
L.M.T.	local mean time	miejscowy czas średni	LH	left-hand	lewy, lewostronny, lewoskrętny
L.Mr.	Lord Mayor	Lord Mayor, burmistrz, prezydent miasta	LHD	left-hand drive	układ kierowniczy lewostronny (w pojeździe mechanicznym)
l.p.	low pressure	niskociśnieniowy, niskoprężny	lib.	(US) library	biblioteka
l.s.	left side	lewa strona, lewostronny	lib.	(US) liberal	liberał, liberalny
L.S.E.	London School of Economics	Londyńska Szkoła Nauk Ekonomicznych	liq.	liquid	ciecz, ciekły, płyn, płynny
L/C	letter of credit	akredytywa	lit.	(US) literature	literatura
LA	(US) Los Angeles	Los Angeles			
lab	(US) laboratory	laboratorium			
LAN	local area network	lokalna sieć komputerowa			
lang.	language	język (np. język obcy)			
LAS	League of Arab States	Liga Państw Arabskich			
laser	light amplification by stimulated emission of radiation	laser – urządzenie wzmacniające światło przez stymulowaną emisję promieniowania			

Wyboru pojęć i skrótów dokonał Andrzej Kazimierz Magnuszewski

Projektowanie budowlane po wejściu Polski do Unii Europejskiej

Projektowanie stanowi integralną część budownictwa, którego rozmiary zależą od poziomu nakładów inwestycyjnych, a te z kolei od kondycji gospodarczej kraju.

W ostatnich latach systematycznie zmniejszały się środki inwestycyjne przeznaczone na roboty budowlano-montażowe. W Polsce występuje wiele czynników, które niekorzystnie wpływają na poziom inwestowania i sytuację budownictwa.

Należy mieć nadzieję, że realizacja programu gospodarczego 2004 r. zmieni negatywne tendencje lat ubiegłych co do poziomu inwestowania. Przewidywany wzrost poziomu inwestycji wiąże się z:

- ▶ wyprzedzającym zakupem maszyn i urządzeń,
- ▶ podjęciem prac przygotowawczych do realizacji dużych budów,
- ▶ napływem inwestorów zagranicznych,
- ▶ środkami Unii Europejskiej.

Do inwestowania mają zachęcić przedsiębiorców:

- ▶ nowa ustawa o swobodach gospodarczych,
- ▶ obniżenie podatków dla przedsiębiorstw,
- ▶ wsparcie finansowe MSP (np. utworzenie funduszu poręczeń bankowych).

Do działań pobudzających inwestycje należy:

- ▶ wzrost środków z prywatyzacji,
- ▶ sprzyjanie inwestorom zagranicznym,
- ▶ działanie regulacji wprowadzonych w ramach programu „Przedsiębiorczość, Rozwój, Praca” oraz Raportu: Inwestycyjny proces budowlany.

Należy wyrazić nadzieję, że wykorzystanie środków na rozwój regionalny, budownictwo mieszkaniowe, budowę autostrad i inwestycje ekologiczne zwiększy zakres robót budowlano-montażowych. Ponadto uwzględniając, iż:

- ▶ budownictwo jest „lokomotywą” rozwoju gospodarczego i dziedziną, która może i powinna wpłynąć na

zmniejszanie bezrobocia,

▶ Polska jest krajem niedoinwestowanym, wymagającym nakładów na inwestycje, również na rekonstrukcję i unowocześnienie istniejących zasobów; produkcja budowlana w przeliczeniu na mieszkańca jest w Polsce 3, 4-krotnie niższa niż w krajach Unii Europejskiej,

▶ wejście Polski do struktur UE wymaga zbliżenia naszej gospodarki do unijnych wskaźników i standardów, a więc również rozwoju i unowocześnienia budownictwa, jest wiele przesłanek poprawy sytuacji w budownictwie, a tym samym w projektowaniu.

Projektowanie w krajach zachodnich

W Europie budownictwo charakteryzuje duże rozproszenie. Działają w nim przede wszystkim małe i średnie przedsiębiorstwa. W grupie tej są także firmy projektowe. Udział MSP w rynku UE wynosi 99,8 proc., zaś w globalnych obrotach lub zatrudnieniu ok. 66 proc. Spośród 2 mln przedsiębiorstw budowlanych, mniej niż 10 pracowników zatrudnia 95 proc. jednostek.

Budownictwo jest jednym z najważniejszych elementów składowych gospodarki krajów UE. Jest sektorem, w którym pracuje ok. 7 proc. wszystkich zatrudnionych. Przy koszcie projektowania, który w krajach zachodnich stanowi ok. 8 – 10 proc. nakładów inwestycyjnych, wartość usług projektowych wynosi ok. 90 mld euro.

Zasady przygotowania i organizacji budowlanego procesu inwestycyjnego mają wpływ na projektowanie. Zazwyczaj inwestycje realizuje się z kredytów bankowych. Pozostałe źródła finansowania np. ze środków

publicznych, nie odgrywają decydującego znaczenia. Ze względu na cenę terenów budowlanych, przywiązywane jest duże znaczenie do prac przygotowawczych, którymi najczęściej zajmują się wyspecjalizowane firmy konsultingowe (projektowe).

W większości dawnych krajów Unii Europejskiej skala inwestycji decyduje o organizacji procesu inwestycyjnego. Mogą działać duże korporacje wykonawstwa budowlanego, które najczęściej zaangażowane są przez inwestorów, realizujących wielkie przedsięwzięcia inwestycyjne. Posiadają one odpowiedni kapitał i środki techniczne oraz sprawną organizację. Często mają charakter międzynarodowy, wykonując zadania na całym świecie. W składzie tych organizacji mogą znajdować się firmy projektowe samodzielnie działające na rynku. Bywają również stałe zespoły projektowe firm budowlanych lub zespoły doraźnie powoływane do wykonania określonego dzieła. Praktycznie odpowiedzialność za działalność budowlaną ciąży na wykonawcy, który często we własnym zakresie, na podstawie koncepcji architektonicznej, opracowuje dokumentację projektową.

Prawa i obowiązki projektanta budowlanego w krajach unijnych nie są jednoznacznie uregulowane. W procesie projektowania dominującą rolę spełnia „architekt”. Najczęściej jest on organizatorem zespołów projektowych, decyduje o kształcie dzieła budowlanego; jako kierownik inwestycji kontroluje przebieg budowy.

W krajach zachodnich nie spotyka się jednakowej organizacji projektowania. Struktura firm stymulowana jest prawami wolnego rynku, zaś wielkość mocno zróżnicowana. Zależy ona od potrzeb i zakresu działania. Istnieją korporacje, zatrudniające kilkuset

osobowe zespoły specjalistów, jak i niewielkie pracownie projektowe, przede wszystkim tworzone przez projektantów o renomowanych nazwiskach, liczących się na rynku inwestycyjnym.

Działają firmy, które poza projektowaniem, zajmują się również przygotowaniem inwestycji, jej prowadzeniem w imieniu inwestora, aż do przekazywania w eksploatację.

Organizacja projektowania w Polsce

W oparciu o materiały IPB, w Polsce może działać parę tysięcy firm, zajmujących się usługami inżynierskimi, w tym głównie projektowaniem. Najwięcej występuje jednostek (46 proc.), zatrudniających do 9 osób. Firm, w których pracuje powyżej 50 osób, może być około 30 proc.

Projektowanie w Polsce podejmuje wiele działań dostosowawczych. Dobrze zorganizowane firmy projektowe korzystają już ze wzorów zagranicznych. Działają jako samodzielne jednostki projektowe, poszukujące zleceń w całej Polsce, realizują zadania za granicą lub na zlecenie inwestora zagranicznego. Coraz częściej organizacje projektowe umownie lub kapitałowo związane są z wykonawcą. Upowszechnia się zasada opracowywania dokumentacji projektowej w pracowni, stanowiącej integralną część przedsiębiorstwa wykonawczego. Często kilkusobowy zespół, tworzący firmę projektową, jest tylko organizatorem działań projektowych. Do konkretnego zadania angażuje niezbędnych fachowców, z którymi zawiera umowy o wykonanie określonego dzieła projektowego, odpowiada za koordynację i kompleksowość dokumentacji.

Uważa się, że na rynku europejskim najlepiej poradzą sobie większe polskie organizacje projektowe. Mogą mieć one:

- możliwość wykonywania złożonych, skomplikowanych zleceń, wymagających wysokich kwalifikacji i zespołu specjalistów,
- większą wiarygodność na rynku, sprzyjającą pozyskiwaniu atrakcyjnych tematów,
- szansę uzyskania na rynku pozycji znaczącej,

► łatwiejszą i skuteczniejszą kontrolę, pozwalającą utrzymać wysoką jakość i terminowość wykonywanych zadań,

► rezerwy finansowe, umożliwiające okresowe kredytowanie inwestorów w ramach odroczeń płatności za usługi projektowe,

► możliwość stworzenia szerokiej i dostępnej bazy danych dla potrzeb projektowania dot. potencjalnych zleciennodawców,

► korzyści skali przy zakupie drogiego, wyspecjalizowanego sprzętu,

► łatwiejsze prowadzenie szkoleń i kursów, podnoszących kwalifikacje pracowników.

Tradycyjne „czyste” biura projektów, zajmujące się jedynie projektowaniem, nie mają przyszłości. Utrzymaniem na rynku może być ich przekształcenie w **biura inżynierskie, oferujące pełny zakres usług, występujący w procesie inwestycyjnym. Będą musiały podejmować się opracowywania planów przedsięwzięć, studiów wykonalności, wniosków lokalizacyjnych. Także organizować finansowanie inwestycji, wyszukiwać najlepszą lokalizację, przygotowywać materiały przetargowe oraz je organizować na poszczególne rodzaje robót; również umieć prowadzić budowę, przeprowadzać kontrolę kosztów, dokonywać zakupu urządzeń, sprawować nadzór inwestorski oraz organizować lub własnymi siłami prowadzić rozruch urządzeń i dokonywać rozliczenia całości inwestycji.** Biuro inżynierskie powinno umieć współpracować z małymi jednostkami projektowymi o charakterze specjalistycznym. Utrzymywanie w biurach inżynierskich specjalistów, którzy bywają niezbędni przy kompleksowej i efektywnej działalności, może być nieopłacalne. Tylko silne jednostki projektowe, o lepszej organizacji, dobrze radzące sobie na rynku polskim, mają szansę konkurować i egzystować w Unii Europejskiej.

Niektóre problemy projektowania budowlanego wymagające rozwiązania

Projektowanie budowlane nurtuje

wiele problemów. Należą do nich między innymi :

► uzyskanie prawidłowej jakości prac projektowych,

► zagwarantowanie poziomu minimalnego wynagrodzenia za usługi firmy,

► wprowadzenie powszechnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego,

► doskonalenie zawodowe i dopływ młodej kadry do projektowania,

► ułożenie właściwej współpracy z inwestorami.

Firmy projektowe, które chcą konkurować na rynku i jak najlepiej przygotować się do warunków, które obowiązują w Unii Europejskiej, muszą zwracać uwagę na jakość swoich usług. Ułatwieniem w zapewnieniu jakości jest poddanie się procedurom sprawdzającym według ISO 9000. Najbardziej rozbudowany system jakości według PN – ISO 9001 (model zapewnienia jakości w projektowaniu, pracach rozwojowych, produkcji, instalowaniu i serwisie) składa się z 20 elementów.

Pracownicy stanowią największą wartość jednostki projektowej. Dość powszechne w Polsce szkolenia uzupełniają wiedzę pracujących projektantów. Starsi wiekiem projektanci, których jest coraz więcej, nie dają gwarancji szybkiego przyswajania nowych technik projektowania. Młodzi inżynierowie nie wykazują zainteresowania tą pracą. Nie zachęcają do tego płace, przy wzrastających wymaganiach zawodowych i dużej odpowiedzialności. Obowiązujący system ekonomiczno-podatkowy zniechęca do szkolenia młodzieży i przygotowania do zawodu projektanta.

W warunkach polskich istotny jest problem **ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.** W działalności projektowej możliwości popełnienia przypadkowego błędu są duże. Projektant za swoją pracę otrzymuje zaledwie od 1,5 do 2,5 proc., maksymalnie 4 proc. wartości robót budowlano-montażowych, często znacznie mniej. Ponosi zaś odpowiedzialność wielokrotnie przekraczającą jego

możliwości finansowe. Potknięcie lub przypadkowy błąd projektanta może oznaczać bankructwo firmy projektowej, jak również stratę u inwestora. Ryzyko związane z odpowiedzialnością jest najczęściej pomniejszane doświadczeniami wielu lat pracy w projektowaniu i obowiązującymi zasadami sprawdzania i uzgadniania dokumentacji. Wśród firm projektowych odczuwalna jest potrzeba dysponowania polisą ubezpieczeniową. Najczęściej zamawiający nie zgadza się na wliczanie składki ubezpieczeniowej w koszty prac projektowych, nadal umowy ubezpieczeniowe nie są powszechne. Nie zastępuje tego obecnie obowiązujące ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. **Wymagane są generalne rozstrzygnięcia, co do odpowiedzialności cywilnej wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego. Nakłady związane z ubezpieczeniem, szczególnie inwestycji publicznych, powinny być elementem składowym kosztów inwestycji.** Dla firm projektowych ma to duże znaczenie. Brak powszechnego ubezpieczenia może powodować chęć obciążenia za szkodę na budowie tego uczestnika procesu inwestycyjnego, który ma zawartą umowę ubezpieczeniową.

Właściwe ułożenie współpracy z inwestorem ma istotne znaczenie dla realizacji zamierzenia inwestycyjnego. Nie zawsze interesy projektanta, inwestora i wykonawcy są zbieżne. Często dochodzi do nieporozumień na tle ustalenia zakresu opracowania projektowego i zapewnienia godziwej ceny, gwarantującej właściwą jakość dokumentacji. Należy sądzić, iż **wprowadzenie do budownictwa specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót oraz wymagań dot. zakresu dokumentacji, obecnie stosowanych przy wszystkich inwestycjach realizowanych z udziałem środków zagranicznych i Unii Europejskiej, powinno ograniczyć wiele nieporozumień między uczestnikami procesu inwestycyjnego.** Rozporządzenia ministra

infrastruktury określają formę i zakres merytoryczny wymienionych dokumentów. Drugim, istotnym dla projektanta problemem w stosunkach z inwestorem, są jego żądania, zazwyczaj nieodpłatnego, wykonania koncepcji projektowych. Stanowią one ważny dokument, załączany do oferty. W krajach zachodnich powszechną zasadą jest odpłatność za opracowania projektowe, o ile zamawiający takich opracowań wymaga w ramach oferty. Polskie przepisy takich odpłatności nie zabraniają. Wprowadzenie tej zasady skłoni do składania ofert zespoły projektowe (firmy) o dużych umiejętnościach fachowych i cechach twórczych. Będzie to niewątpliwa korzyść dla inwestycji.

W żadnym z dokumentów nie udało się przeformułować konieczności podjęcia uregulowania zasad przygotowania i organizacji inwestycji budowlanych, finansowanych ze środków publicznych. Mimo przyjęcia wniosku przez b. Komisję Gospodarki Przestrzennej, Budowlanej i Mieszkaniowej Sejmu RP, potwierdzonego przez ministra infrastruktury, tak ważny dokument porządkujący proces inwestycyjny, nie jest opracowywany. Ułatwiłby on kompleksowe przygotowywanie inwestycji realizowanych ze środków unijnych. Środowisko postulowało, aby w odrębnej ustawie określić:

- etapy budowlanego procesu inwestycyjnego,
- nazwy stadiów dokumentacji projektowej, ich merytoryczny zakres i kryteria dokonywanych wyborów,
- rodzaj i zakres wymagań w odniesieniu do spraw technicznych, finansowych i organizacyjnych dla poszczególnych etapów przygotowania inwestycji,
- metody wykonywania analizy opłacalności inwestycji i zasady przeprowadzania audytu oceniającego celowość inwestycji, jej przygotowanie, planowaną organizację i poprawność proponowanych rozwiązań technicznych oraz prawidłowość określenia wartości kosztorysowej inwestycji,
- obowiązek bieżącej kontroli kosztów realizacji inwestycji oraz przeprowadzenia ostatecznego rozliczenia

inwestycji i jej kolaudacji,

- odpowiedzialność inwestora (decydenta) za nietrafność decyzji inwestycyjnej i wadliwości w przygotowaniu i przeprowadzeniu inwestycji.

Podsumowanie

Nowe warunki, w jakich przyjdzie działać projektantowi, nie są do końca wiadome. W krajach zachodnich organizacja procesu inwestycyjnego jest niejednolita. Wspólne i jednoznaczne warunki obowiązują uczestników realizujących obiekty finansowane ze środków Unii Europejskiej i wyspecjalizowanych organizacji europejskich.

W pierwszym okresie organizacja realizacji zadań inwestycyjnych w Polsce nie ulegnie zasadniczym zmianom. Wszyscy uczestnicy budowlanego procesu inwestycyjnego powinni kierować się zasadami, wynikającymi z prawa polskiego.

Poprawa sytuacji gospodarczej Polski, stworzenie korzystniejszych warunków do inwestowania oraz środki Unii na finansowanie wyrównania poziomu regionów i rozbudowa infrastruktury, umożliwi wzrost zadań firm budowlanych i projektowych. Zwiększy się również konkurencja ze strony firm zachodnich, które już dzisiaj zadomowiły się w polskiej gospodarce.

Tylko dobrze zorganizowane firmy projektowe, posiadające właściwą i sprawdzoną kadrę oraz podejmujące się wykonania w zasadzie każdego zadania, występującego w procesie inwestycyjnym, mają szanse – z pozytywnym skutkiem – konkurować z firmami zachodnimi. Szczególnie tymi, które dotychczas nie mają swoich przedstawicielstw w naszym kraju.

Bardzo ważnym atutem dobrze zorganizowanych firm polskich są konkurencyjne ceny za prace projektowe i usługi inżynierskie. Są one często parokrotnie niższe od żądanych przez firmy zachodnie. Powinno to również skłaniać nasze firmy do udziału w przetargach, ogłoszanych w krajach Unii Europejskiej. Sytuacja ta będzie mobilizowała wiele organizacji międzynarodowych, grupujących budowlanych i projektantów, do podejmowania prób możliwego zbliżenia zasad wycen prac projektowych.

Takie działania korzystnie odczują firmy polskie. Może wówczas polscy inwestorzy właściwie ocenią wysiłek twórczy inżyniera polskiego. Oszczędzanie na kosztach projektowania, od którego wiele zależy, nie prowadzi do dobrego. Badania zagraniczne wykazują, iż na etapie projektowania można zaoszczędzić prawie 15-20 proc. kosztów inwestycji. W trakcie prac studialnych efekty mogą być jeszcze wyższe.

W ostatnich 2 latach weszło w życie wiele regulacji prawnych, dostosowujących prawo polskie do wymagań unijnych. Wiele z nich obejmuje również problematykę istotną dla projektowania budowlanego. Zmusza to środowisko projektowe do przyswojenia tych wymagań.

W całym procesie dostosowania projektowania do wymagań, jakie już od 1 maja 2004 r. obowiązują również polskie firmy, niemałą rolę do spełnienia będzie miał samorząd gospodarczy i zawodowy.

W Polsce instytucjonalną współpracę prowadzi Porozumienie Urbanistów, Architektów i Inżynierów Budownictwa. W jego składzie znajduje się 8 organizacji, zainteresowanych problematyką projektowania budowlanego. Porozumienie tworzą: stowarzyszenia naukowo-techniczne – SARP, TUP i PZITB, izby zawodowe – urbanistów, architektów i inżynierów budownictwa oraz izby samorządu gospodarczego – Izba Gospodarcza Projektowania Architektonicznego oraz Izba Projektowania Budowlanego. Izba Projektowania Budowlanego zrzesza około 200 jednostek, o różnej wielkości. W tej grupie znajduje się 1/3 firm, mających warunki do konkurencji w Unii Europejskiej. Doświadczenie organizacji, działających w Porozumieniu, może mieć znaczenie dla szybszego przystosowania się projektowania do nowych warunków ekonomiczno-organizacyjnych. Większość z nich należy do organizacji

międzynarodowych, którym zależy na jak najszybszej integracji całego środowiska europejskiego.

Pozwala to m.in. na uzyskanie:

- ▶ dostępu do infrastruktury, opracowań, danych statystycznych, badań marketingowych, przepisów i uregulowań prawnych,
- ▶ korzystania z ujednoliconych dokumentów dotyczących usług, honorowanych przez banki światowe,
- ▶ dostępu do szkoleń i wiedzy technologicznej,
- ▶ wymiany doświadczeń.

Od całego środowiska inżynierskiego zależy, jak szybko staniemy się wspólną rodziną europejską i w jakim tempie przyswoimy sobie zasady działania powszechnie obowiązujące w Unii Europejskiej.

► **KSAWERY KRASSOWSKI**

Prezes Izby Projektowania Budowlanego, członek Krajowej Rady PIIB

Kredyt unijny SGB

Banki SGB pomagają w uzyskaniu środków z Unii Europejskiej

Od kilku miesięcy Polska jest członkiem Unii Europejskiej. Nasze wejście do Wspólnoty wiąże się z pewnymi przywilejami. Wiele grup społecznych może liczyć na dotacje z Brukseli. Pierwsi o dopłaty bezpośrednio z unijnych pieniędzy starali się już rolnicy.

Ale to dopiero początek. Polska dzięki akcesji w ciągu najbliższych trzech lat może zostać zasilona ponad 12 mld euro z funduszy strukturalnych. Jeszcze nigdy w gospodarce z byłego bloku wschodniego nie zainwestowano tak dużych pieniędzy. Bruksela zamierza wspomóc polskie rolnictwo, rybołówstwo, firmy działające w sektorze rolno-spożywczym, przedsiębiorców oraz projekty samorządowe. Przedsiębiorcy nie zawsze wiedzą, że mogą otrzymać dotacje, nie orientują się gdzie złożyć wniosek ani jak go wypełnić. Z pomocą przychodzą im zrzeszone Banki Spółdzielcze i Gospodarczy Bank Wielkopolski SA, które razem tworzą Spółdzielczą Grupę Bankową. W placówkach SGB działają Punkty Doradztwa Unijnego. Odpowiednio przeszkoleni pracownicy udzielają wszystkim zainteresowanym informacji, jak skorzystać z unijnych pieniędzy. Pracownicy Banków

Spółdzielczych doradzą, z jakiego programu sfinansować dane przedsięwzięcie, jak skompletować dokumentację itp.

Specjalnie dla beneficjentów starających się o dotacje banki SGB przygotowały nowy, elastyczny produkt: „Kredyt unijny SGB”. O kredyt mogą się starać m.in. przedsiębiorcy jak również jednostki samorządu terytorialnego. Niemal każdy przedsiębiorca ma możliwość ubiegania się o dotację. Rolnik może rozbudowywać i modernizować swoje gospodarstwo. Przedsiębiorca budować zakład i wyposażać w nowoczesne urządzenia. Z kolei samorządy mogą ubiegać się o środki na szeroko pojętą infrastrukturę. To tylko niektóre przykłady wykorzystania unijnych dotacji.

Jednak, aby liczyć na zwrot poniesionych nakładów, trzeba najpierw zrealizować w całości inwestycję. Tutaj niezwykle istotną rolę odgrywa „Kredyt unijny SGB”, dzięki któremu można sfinansować nawet 100% inwestycji.

Kredyt unijny SGB udzielany jest na preferencyjnych zasadach. Klienci mogą liczyć na niskie opłaty i prowizje oraz na konkurencyjne oprocentowanie. Istnieje możliwość karencji w spłacie kredytu. Poza

tych dokumenty potrzebne do zaciągnięcia kredytu wymagane przez bank są niemalże takie same, jakie przy ubieganiu się o dotację.

Uprozczone procedury ubiegania się o kredyt i krótki czas rozpatrywania wniosku pozwolą klientowi efektywnie skorzystać z pomocy unijnej.

Szczegółowych informacji dotyczących „Kredytu unijnego SGB” udzielają placówki Banków Spółdzielczych i GBW SA.

www.sgb.pl

JAK CZESKIE – TO TYLKO Z CZECH

Budweiser® Budvar

Original Premium Czech Lager

Obecnie kilka międzynarodowych marek piw produkowanych jest w Polsce. Tak jak prawdziwy szampan pochodzi tylko z Szampanii, tak czeskie piwo powinno być produkowane w Czechach. Dlatego polecamy Państwu oryginalne czeskie piwo Budweiser.

Istnieje tylko jeden browar, gdzie warzony jest Budweiser, lub jak mówią Czesi *Budvar* - w Czeskich Budejovicach. Dlatego mamy 100% pewność, że wszędzie na świecie to piwo smakuje tak samo.

Jak wiadomo, właściwości wody i pozostałych składników decydują o smaku piwa.

Budweiser Budvar produkowany jest od 1895 r.

Tradycyjna receptura i wysokiej jakości surowce, łącznie z unikatową wodą ze studni artezyjskiej głębokiej na 300 m, słodem z Moraw i specjalnie selekcyjonowanym chmielem, to podstawa doskonałej jakości i niepowtarzalnego smaku Budweisera.

Przy okazji wizyty w Czechach, zapraszamy do zwiedzenia browaru – informacje na stronie www.budweiser.cz

Projekt budowlany to tylko fragment procesu projektowania

Po 1990 r. przestały obowiązywać przepisy w sprawie projektowania inwestycji budowlanych, które w okresie gospodarki scentralizowanej były ustanawiane w celu określenia jednolitych zasad przygotowania i zatwierdzania dokumentacji inwestycji w tzw. sektorze gospodarki uspołecznionej, czyli inwestycji jednostek państwowych, spółdzielczych i tych jednostek społecznych, które korzystały z dotacji państwowych.

Kolejne regulacje w tym zakresie ustalały w szczególności podział, zakres merytoryczny i tryb zatwierdzania dokumentacji projektowej inwestycji, z uwzględnieniem podziału na podstawowe etapy jej przygotowania, jako:

1) projekt wstępny inwestycji, zastąpiony w 1972 r. przez „założenia techniczno-ekonomiczne inwestycji”,

2) projekt przedsięwzięcia inwestycyjnego,

3) projekt techniczny zadania inwestycyjnego.

Zasady projektowania inwestycji i tworzenia dokumentacji inwestycji przystosowane do warunków gospodarki scentralizowanej przestały odpowiadać warunkom gospodarki wolnorynkowej, rozwijanej w procesie transformacji ustrojowej po 1990 r.

Różnorodność podmiotów gospodarczych, źródeł i form finansowania inwestycji, oraz labilność struktur administracji rządowej i samorządowej przystosowujących się dopiero do ujawniających się sukcesywnie potrzeb zarządzania gospodarką, nie stwarzały motywacji do ustalania powszechnie obowiązujących zasad przygotowania inwestycji budowlanych i kompleksowych wymagań dotyczących formy dokumentacji inwestycji. Zamiast takich jednolitych zasad, podstawę tworzenia dokumentacji inwestycji budowlanych stanowią obecnie przepisy ustaw i rozporządzeń wykonawczych dotyczących konkretnych dziedzin gospodarki i zagadnień cząstkowych, których zastosowanie wymaga specjalizacji

lub korzystania z literatury przedmiotowej.

Tematem tego artykułu nie jest omówienie wszystkich skutków tego stanu prawnego, który cechuje ograniczony stopień koordynacji merytorycznej i znaczny stopień doraźności celów, a także przyspieszonego procesu harmonizacji z systemem prawnym obowiązującym w Unii Europejskiej. Szeroki zakres tej problematyki wymagałby bowiem zajęcia się oddzielnie wszystkimi podstawowymi zadaniami należącymi do procesu przygotowania inwestycji. Dlatego tutaj pragnę przedstawić tylko jeden z istotnych problemów, jakim jest brak pełnej regulacji zasad projektowania budowlanego inwestycji, które faktycznie nie ogranicza się wyłącznie do opracowania projektu budowlanego.

Projekt budowlany

Główny zakres regulacji państwowych dotyczących tworzenia dokumentacji inwestycji został ograniczony po 1990 r. do dwóch obszarów:

1) powszechnie obowiązujących przepisów ustaw z 7 lipca 1994 r.:

► Prawo budowlane (Dz. U. nr 89, poz. 414 z późn. zm.) oraz

► o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. nr 15, poz. 139 z późn. zm.);

2) obowiązującej w zakresie inwestycji realizowanych w całości lub w części ze środków publicznych ustawie z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. nr 76, poz. 344 z późn. zm.).

Przepisy ustaw o zagospodarowa-

niu przestrzennym i zamówieniach publicznych mają wpływ na opracowanie projektu budowlanego, natomiast jego rolę i formę oraz tryb legalizacji determinują przepisy Prawa budowlanego oraz wydanego na jego podstawie rozporządzenia wykonawczego w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego.

Prawo budowlane stanowi co następuje:

„Art. 34. 1. Projekt budowlany powinien spełniać wymagania określone w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z przepisami o zagospodarowaniu przestrzennym, (...)

2. Zakres i treść projektu budowlanego powinny być dostosowane do specyfiki i charakteru obiektu oraz stopnia skomplikowania robót budowlanych.

3. Projekt budowlany powinien zawierać:

1) projekt zagospodarowania działki lub terenu, sporządzony na aktualnej mapie, obejmujący: określenie granic działki lub terenu, usytuowanie, obrys i układy istniejących i projektowanych obiektów budowlanych, sieci uzbrojenia terenu, sposób odprowadzania lub oczyszczania ścieków, układ komunikacyjny i układ zieleni, ze wskazaniem charakterystycznych elementów, wymiarów, rzędnych i wzajemnych odległości obiektów, w nawiązaniu do istniejącej i projektowanej zabudowy terenów sąsiednich,

2) projekt architektoniczno-budowlany, określający funkcję, formę i konstrukcję obiektu budowlanego,

jego charakterystykę energetyczną i ekologiczną oraz proponowane niezbędne rozwiązania techniczne, a także materiałowe, ukazujące zasady nawiązania do otoczenia, a w stosunku do obiektów budowlanych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 - również opis dostępności dla osób niepełnosprawnych,

3) stosownie do potrzeb, oświadczenia właściwych jednostek organizacyjnych o zapewnieniu dostaw energii, wody, ciepła i gazu, odbioru ścieków oraz o warunkach przyłączenia obiektu do sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych, elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych oraz dróg lądowych,

4) w zależności od potrzeb, wyniki badań geologiczno-inżynierskich oraz geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych.

3a. Przepisu ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do projektu budowlanego przebudowy lub montażu obiektu budowlanego, jeżeli, zgodnie z przepisami o zagospodarowaniu przestrzennym, nie jest wymagane ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

4. Projekt budowlany podlega zatwierdzeniu w decyzji o pozwoleniu na budowę.

5. Inwestor, spełniający warunki do uzyskania pozwolenia na budowę, może żądać wydania odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego, poprzedzającej wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę. Decyzja jest ważna przez czas w niej oznaczony, jednak nie dłużej niż rok."

Obowiązujące rozporządzenie ministra infrastruktury z 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. nr 120, poz. 1133) uściśla jedynie treść i formę sporządzenia projektu budowlanego, ale stwierdza, że:

„§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres i formę projektu budowlanego, stanowiącego podstawę do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, nie ograniczając

zakresu opracowań projektowych w stadiach poprzedzających opracowanie projektu budowlanego, wykonywanych równocześnie, w szczególności projektu technologicznego oraz na potrzeby związane z wykonywaniem robót budowlanych."

Rozporządzenie wskazuje zatem jednoznacznie, że projekt budowlany nie obejmuje opracowań projektowych poprzedzających sporządzenie projektu budowlanego i stanowiących jego dalsze uszczegółowienie dla potrzeb wykonania budowy.

Projekt budowlany, zgodnie z Prawem budowlanym, ma stanowić podstawę do wydania pozwolenia na budowę, co oznacza, że jego opracowanie jest przede wszystkim czynnością techniczną, polegającą na przedstawieniu graficznym i opisowym skonkretyzowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, cech i parametrów obiektu budowlanego zaprojektowanego uprzednio przez projektanta (zespół autorski) w trakcie prac koncepcyjnych, często wielowariantowych, w tym np. konkursowych. Sprawa opracowań projektowych poprzedzających sporządzenie projektu budowlanego w zakresie rozwiązań urbanistycznych i architektonicznych wiąże się w szczególności z zagadnieniami wynikającymi z ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. nr 24, poz. 83 z późn. zm.) i z tego powodu powinna być rozpatrywana oddzielnie.

Trzeba natomiast pilnie zająć się niezwykle istotnym tematem wykonawczych opracowań projektowych, które – poza realizacją prostych obiektów budowlanych – stanowią faktyczną podstawę wykonania robót budowlanych.

Impulsem motywującym zajęcie się tym tematem jest opublikowanie rozporządzenia ministra infrastruktury z 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz

programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. nr 202, poz. 2072), które zostało wydane na podstawie art. 31 ust. 4 obowiązującej ustawy z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. nr 19, poz. 177, nr 96, poz. 959, nr 116, poz. 1207 i nr 145, poz. 1537).

Projekt wykonawczy

Przedstawiony w załączeniu wyciąg z rozporządzenia ministra infrastruktury obrazuje ogólnie (§ 5) cel, miejsce i zakres projektu wykonawczego, jako integralnego składnika dokumentacji projektowej do realizacji zamówień publicznych. Włączenie projektu wykonawczego do dokumentacji projektowej dla inwestycji realizowanych w trybie zamówień publicznych, nieograniczających się z zasady do realizacji prostych obiektów budowlanych, potwierdza jedynie faktyczną potrzebę wykonania takich opracowań, które uściślają i wyjaśniają sposób wykonania robót budowlanych zgodnie z projektem budowlanym i pozwoleniem na budowę.

Potrzebę wykonania takich opracowań potwierdza pośrednio także ustawa – Prawo budowlane, która w definicji prawnej (art. 3 pkt 13) ustala, że do zakresu dokumentacji budowy należy zaliczyć także wykonane – w miarę potrzeby – „rysunki i opisy służące realizacji obiektu”.

Należy zauważyć, że definicja ta dość marginalnie traktuje tę część dokumentacji projektowej, która służy faktycznie do jej realizacji, określając ją jedynie jako „rysunki i opisy”, podczas gdy w praktyce, szczególnie na budowie wielkich i skomplikowanych obiektów budowlanych, ten rodzaj dokumentacji jest podstawą wykonania najbardziej odpowiedzialnych robót. Nie ma jednak obiektywnych przeciwwskazań, aby w przypadku gdy skala lub stopień skomplikowania technicznego budowy wymaga opracowania znacznego zakresu takich rysunków i opisu, określać je mianem „projektu wykonawczego”, także w przypadkach, kiedy inwe-

stycja nie jest objęta przepisami ustawy o zamówieniach publicznych.

Istota sprawy leży natomiast w tym, że ustawa – Prawo budowlane, poza powołaną definicją prawną, nie zawiera żadnych regulacji dotyczących wykonawczych opracowań projektowych, co stanowi rażące uchybienie legislacyjne i generuje konfliktowe sytuacje formalnoprawne, organizacyjne i merytoryczne, które wymagają odpowiedniego przeciwdziałania.

Dotychczasowy stan regulacji zawartych w ustawie – Prawo budowlane pozwala na opracowanie projektów wykonawczych (rysunków i opisu) przez dowolne osoby, nie stawia bowiem żadnych wymagań odnośnie do:

▶ posiadania przez opracowujących takie projekty wykonawcze uprawnień budowlanych do projektowania w określonym zakresie,

▶ obowiązku uzgodnienia projektu wykonawczego z autorem projektu budowlanego, który powinien zapewnić koordynację wszystkich opracowań projektowych stanowiących podstawę wykonania obiektu budowlanego,

▶ sprawdzenia projektu wykonawczego przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane lub przez rzeczoznawcę budowlanego,

▶ formy przedstawienia projektu wykonawczego (rysunków i opisu), jako integralnego składnika dokumentacji budowlanej, a później – dokumentacji powykonawczej.

Brak prawnego określenia wymagań w tym zakresie usprawiedliwia dowolność postępowania w sprawach o najwyższym stopniu ważności z punktu widzenia bezpieczeństwa budowy oraz odpowiedzialności projektanta – autora projektu budowlanego, a także innych osób technicznych pełniących funkcje techniczne na budowie. Mankamenty dotychczasowych regulacji i propozycje ich eliminacji obrazuje poniższe zestawienie.

▷ MGR. INŻ. ARCH.
WŁADYSŁAW KORZENIEWSKI

Zestawienie: braki i wnioski w sprawie uregulowania zasad sporządzania projektów wykonawczych

Dotychczasowy stan prawny		Wnioski w sprawie korekty dotychczasowych regulacji
Podstawa prawna – Prawo budowlane	Mankamenty dotychczasowej regulacji - stan na dzień 31.10.2004 r.	
Art. 18 ust. 1 pkt 1	Nieściśle sformułowanie wymogu zapewnienia przez inwestora „opracowania projektu budowlanego oraz innych projektów”	Należy uściślić, że chodzi o zapewnienie przez inwestora „opracowania projektu budowlanego oraz innych projektów i opracowań wykonawczych”
Art. 20	Brak zaliczenia do obowiązków projektanta – w przypadku zaistnienia takiej potrzeby – wykonania projektu wykonawczego	Należy dodać w ust. 1 nowy pkt 1c) o treści: „do obowiązku projektanta projektu budowlanego należy wykonanie projektu wykonawczego lub uzgodnienie takiego projektu w przypadku opracowanego go z uzasadnionych przyczyn przez innego uprawnionego projektanta”. Należy dodać w ust. 2 nowy pkt 2 o treści: „do obowiązku projektanta należy zapewnienie sprawdzenia projektu wykonawczego przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania lub rzeczoznawcę budowlanego, w przypadku gdy takie sprawdzenie jest wymagane w odniesieniu do projektu budowlanego danego obiektu”
Art. 34 ust. 6	Brak delegacji do ustalenia przez ministra, w drodze rozporządzenia, wymagań dotyczących formy projektu wykonawczego	W ust. 6 należy dodać pkt 3 o treści: „szczegółowe zasady i formę opracowania projektu wykonawczego”
Art. 35 ust. 1 pkt 4	Brak wymogu posiadania przez projektanta projektu wykonawczego uprawnień do projektowania (i przynależności do właściwej izby samorządu zawodowego)	Ten mankament zostanie automatycznie usunięty po wprowadzeniu wnioskowanej wyżej zmiany do art. 20 ust. 2

Rozporządzenie ministra infrastruktury

z dnia 2 września 2004 r., w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. Nr 202, poz. 2072)

Wyciąg

Na podstawie art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177, Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1207 i Nr 145, poz. 1537) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1. Przepisy ogólne

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

1) robotach podstawowych - należy przez to rozumieć minimalny zakres prac, które po wykonaniu są możliwe do odebrania pod względem ilości i wymogów jakościowych oraz uwzględniają przyjęty stopień scałnienia robót;

2) grupach, klasach, kategoriach robót - należy przez to rozumieć grupy, klasy, kategorie określone w rozporządzeniu nr 2195/2002 z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (Dz. Urz. WE L 340 z 16.12.2002, z późn. zm.), zwanym dalej „Wspólnym Słownikiem Zamówień”.

§ 2. 1. Dokumentacja projektowa, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych oraz program funkcjonalno-użytkowy są odrębnymi opracowaniami, w których wydziela się tomy zgodnie z przyjętą systematyką podziału robót budowlanych.

2. W każdym tomie wszystkie strony powinny być trwale spięte i opatrzone numeracją.

Rozdział 2. Zakres i forma dokumentacji projektowej

§ 3. Zakres dokumentacji projektowej ustala zamawiający, biorąc pod uwagę tryb udzielenia zamówienia publicznego oraz wymagania dotyczące postępowania poprzedzającego rozpoczęcie robót budowlanych wynikające z ustawy z dnia 7 lipca

1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016, z późn. zm. 2).

§ 4. 1. Dokumentacja projektowa, służąca do opisu przedmiotu zamówienia na wykonanie robót budowlanych, dla których jest wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę, składa się w szczególności z:

1) projektu budowlanego w zakresie uwzględniającym specyfikę robót budowlanych;

2) projektów wykonawczych w zakresie, o którym mowa w § 5;

3) przedmiaru robót w zakresie, o którym mowa w § 6;

4) informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, w przypadkach gdy jej opracowanie jest wymagane na podstawie odrębnych przepisów.

2. Dokumentacja projektowa, służąca do opisu przedmiotu zamówienia na wykonanie robót budowlanych, dla których nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę, składa się w szczególności z:

1) planów, rysunków lub innych dokumentów umożliwiających jednoznaczne określenie rodzaju i zakresu robót budowlanych podstawowych oraz uwarunkowań i dokładnej lokalizacji ich wykonywania;

2) przedmiaru robót, w zakresie o którym mowa w § 6;

3) projektów, pozwoleń, uzgodnień i opinii wymaganych odrębnymi przepisami.

3. Jeśli zamówienie na roboty budowlane, o których mowa w ust. 1 i 2, jest udzielane w trybie zamówienia z wolnej ręki lub w istotnych postanowieniach umowy przyjęto zasadę wynagrodzenia ryczałtowego, dokumentacja projektowa może nie obejmować przedmiaru robót.

§ 5. 1. Projekty wykonawcze powinny uzupełniać i uszczegóławiać pro-

jekt budowlany w zakresie i stopniu dokładności niezbędnym do sporządzenia przedmiaru robót, kosztorysu inwestorskiego, przygotowania oferty przez wykonawcę i realizacji robót budowlanych.

2. Projekty wykonawcze zawierają rysunki w skali uwzględniającej specyfikę zamawianych robót i zastosowanych skal rysunków w projekcie budowlanym wraz z wyjaśnieniami opisowymi, które dotyczą:

1) części obiektu,

2) rozwiązań budowlano-konstrukcyjnych i materiałowych,

3) detali architektonicznych oraz urządzeń budowlanych,

4) instalacji i wyposażenia technicznego - których odzwierciedlenie na rysunkach projektu budowlanego nie jest wystarczające dla potrzeb, o których mowa w ust. 1.

3. Projekty wykonawcze, w zależności od zakresu i rodzaju robót budowlanych stanowiących przedmiot zamówienia, dotyczą:

1) przygotowania terenu pod budowę;

2) robót budowlanych w zakresie wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części oraz robót w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, włącznie z robotami wykończeniowymi w zakresie obiektów budowlanych;

3) robót w zakresie instalacji budowlanych;

4) robót związanych z zagospodarowaniem terenu.

4. Wymagania dotyczące formy projektów wykonawczych przyjmuje się odpowiednio jak dla projektu budowlanego.

(W.K.)

NOWE PRZEPISY

- **Ustawa z 8 października 2004 r. zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 240, poz. 2408).**

Ustawa ostatecznie przekazuje kompetencje Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, czyli ministrowi infrastruktury.

Ustawa weszła w życie z dniem 8 listopada z mocą od 21 września 2004 r.

- **Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 2 listopada 2004 r. w sprawie określenia gmin i miejscowości, w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. nr 240, poz. 2410).**

W załączniku do rozporządzenia określono gminy i miejscowości, w których stosuje się szczególnie zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 8 listopada 2004 r. Przepisy rozporządzenia stosuje się przez 12 miesięcy od dnia jego wejścia w życie.

- **Rozporządzenie ministra infrastruktury z 3 listopada 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzorów: wniosku o pozwolenie na budowę, oświadczenia o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane i decyzji o pozwolenie na budowę (Dz. U. nr 242, poz. 2421).**

Wydane na podstawie art. 32 ust. 5 ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

Wyraźnie wskazano, że oświadczenie o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane może być złożone także przez osobę umocowaną do złożenia takiego oświadczenia w imieniu osoby prawnej ubiegającej się o wydanie pozwolenia na budowę. Niewielkiej zmianie uległ także wzór decyzji o pozwoleniu na budowę w części dotyczącej sposobu zawiadomienia o zakończeniu budowy i uzyskaniu decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. Rozporządzenie weszło w życie 18 listopada 2004 r.

- **Rozporządzenie ministra infrastruktury z 8 listopada 2004 r. w sprawie aprobat technicznych oraz jednostek organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania (Dz. U. nr 249, poz. 2497).**

Wydane na podstawie art. 9 ust. 6 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. nr 92, poz. 881).

Aprobata techniczna to pozytywna ocena techniczna przydatności wyrobu budowlanego do zamierzonego stosowania, uzależniona od spełnienia wymagań podstawowych przez obiekty budowlane, w których wyrób budowlany jest stosowany.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o wyrobach budowlanych, producent mający siedzibę na terenie RP dokonuje, może dokonać oceny zgodności wyrobu budowlanego z aprobatą techniczną i wydać, na swoją wyłączną odpowiedzialność, krajową deklarację zgodności, co pozwala na oznakowanie wyrobu budowlanego znakiem budowlanym.

Po złożeniu przez producenta wniosku o udzielenie aprobaty technicznej, jednostka aprobująca w terminie 1 miesiąca od dnia rejestracji wniosku, dokonuje weryfikacji wniosku i zawiadamia wnioskodawcę o potrzebie przeprowadzenia postępowania aprobacyjnego lub przedstawia pisemne uzasadnienie odmowy wszczęcia takiego postępowania. Opłata za weryfikację wniosku wynosi równowartość w złotych 500 euro.

Wszczęcie postępowania aprobacyjnego następuje w terminie określonym w porozumieniu stron o przeprowadzeniu takiego postępowania.

Producent może zostać zobowiązany do dostarczenia sprawozdań z badań laboratoryjnych oraz dodatkowych obliczeń, danych, certyfikatów, atestów i opinii, jeżeli są one niezbędne do oceny przydatności wyrobu budowlanego.

Po uzyskaniu kompletu dokumentów jednostka aprobująca wydaje aprobatę techniczną lub odmawia jej udzielenia. Aprobata techniczna jest udzielana na 5 lat.

Opłatność za przeprowadzenie czynności związanych z udzieleniem aprobaty technicznej ustala się na podstawie udokumentowanej liczby godzin pracy i stawki godzinowej określonej w cenniku.

Wejdzie w życie 24 grudnia 2004 r.

Jednostki upoważnione do wydawania aprobat technicznych – zgodnie z § 16 rozporządzenia ministra infrastruktury z 8 listopada 2004 r. w sprawie aprobat technicznych oraz jednostek organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania (Dz. U. nr 249, poz. 2497):

- 1) *Instytut Techniki Budowlanej w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów budowlanych niewskazanych w pkt 2-16, a także wyrobów budowlanych termo- i hydroizolacyjnych, włókno-cementowych;*
- 2) *Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Instalacyjnej „Instal” w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów budowlanych z zakresu inżynierii sanitarnej;*
- 3) *Instytut Badawczy Dróg i Mostów w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów budowlanych stosowanych wyłącznie w inżynierii komunikacyjnej;*
- 4) *Instytut Nafty i Gazu w Krakowie – w odniesieniu do wyrobów budowlanych stosowanych w sieciach i instalacjach paliw gazowych;*
- 5) *Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Elementów Wyposażenia Budownictwa „Metalplast” w Poznaniu – w odniesieniu do okuć, metalowych i tworzywowych wyrobów wykończeniowych i pomocniczych oraz ślusarki budowlanej;*
- 6) *Instytut Energetyki w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów budowlanych stosowanych w inżynierii elektrycznej w zakresie napięcia powyżej 24 kV;*
- 7) *Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów budowlanych stosowanych wyłącznie do oczyszczania ścieków i przerobu osadów;*
- 8) *Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów budowlanych stosowanych wyłącznie w budownictwie obronnym;*
- 9) *Centrum Naukowo-Techniczne Kolejnictwa w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów budowlanych stosowanych wyłącznie do budowy nawierzchni kolejowych;*
- 10) *Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej „Izolacja” w Katowicach – w odniesieniu do wyrobów budowlanych termo- i hydroizolacyjnych oraz włókno-cementowych;*
- 11) *Główny Instytut Górniczy w Katowicach – w odniesieniu do aparatury eksplozymetrycznej w budynkach;*
- 12) *Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie – w odniesieniu do wyrobów budowlanych wykorzystywanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej do alarmowania o pożarze lub innym zagrożeniu oraz do prowadzenia działań ratowniczych;*
- 13) *Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów budowlanych stosowanych wyłącznie w obiektach przeznaczonych do hodowli zwierząt oraz do przechowywania płodów rolnych, środków produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego w gospodarstwach rolnych;*
- 14) *Instytut Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach – w odniesieniu do wyrobów budowlanych stosowanych wyłącznie w budownictwie melioracyjnym;*
- 15) *Instytut Łączności w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów budowlanych stosowanych wyłącznie w sieciach i instalacjach telekomunikacyjnych, radiowo-telewizyjnych oraz komputerowych;*
- 16) *Centralny Ośrodek Chłodnictwa w Krakowie – w odniesieniu do pomp ciepłych oraz elementów chłodniczych w systemach klimatyzacyjnych.*

▶ **Rozporządzenie ministra infrastruktury z 10 listopada 2004 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie budowli i budynków, drzew lub krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zastłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dz. U. nr 249, poz. 2500).**

Wydane na podstawie art. 54 ustawy z 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. nr 86, poz. 789 z późn. zm.).

Rozporządzenie to w zasadzie powtarza postanowienia poprzedzającego je rozporządzenia ministra transportu i gospodarki morskiej z 5 maja 1999 r. w sprawie określenia odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew lub krzewów, elementów ochrony akustycznej, wykonywanie robót ziemnych, budynków i budowli w sąsiedztwie linii kolejowych oraz sposobu urządzania i utrzymywania zastłon odśnieżnych i pasów przeciwpożarowych (Dz. U. nr 47, poz. 476 ze zm.), które utraciło moc z dniem 1 maja 2004 r.

Budynki i budowle mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym że odległość ta od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m, ale nie dotyczy do budowli i budynków przeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego i utrzymania linii kolejowej oraz obsługi przewozu osób i rzeczy.

Budynki mieszkalne, szpitale, domy opieki społecznej, obiekty rekreacyjno-sportowe, budynki związane z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży powinny być usytuowane w odległości zapewniającej zachowanie dopuszczalnego poziomu hałasu, określonego w rozporządzeniu ministra środowiska z 29 lipca 2004 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 178, poz. 1841).

Roboty ziemne mogą być wykonywane w odległości nie mniejszej niż 4 m od granicy obszaru kolejowego, ale nie dotyczy to robót ziemnych związanych z budową, utrzymaniem, remontem i modernizacją linii kolejowej. Natomiast wykonywanie robót ziemnych w odległości od 4 do 20 m od granicy obszaru kolejowego powinno być każdorazowo uzgadniane z zarządcą infrastruktury.

Weszło w życie 1 grudnia 2004 r.

▶ **Rozporządzenie ministra finansów z 22 listopada 2004 r. w sprawie określenia kwoty uprawniającej do zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz. U. nr 253, poz. 2528).**

Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. nr 54, poz. 535) zwalnia się od podatku podatników, u których wartość sprzedaży opodatkowanej nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty wyrażonej w złotych odpowiadającej równowartości 10 000 euro.

Równowartość 10 000 euro określono w kwocie 43 800 zł.

Rozporządzenie wejdzie w życie 1 stycznia 2005 r.

▶ **Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 16 listopada 2004 r., sygn. akt P 19/03 (Dz. U. nr 249, poz. 2504).**

Art. 95 § 1 Kodeksu cywilnego wprowadza zasadę możliwości dokonywania czynności prawnych przez przedstawiciela (w tym pełnomocnika), z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie albo wynikających z właściwości danej czynności prawnej. Strony są ograniczone w wyborze pełnomocników procesowych, którymi mogą ustanawiać tylko osoby wyraźnie przez ustawę do zastępstwa dopuszczone. Jak stanowi art. 87 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego pełnomocnikiem procesowym może być adwokat lub radca prawny (w sprawach własności przemysłowej także rzecznik patentowy), a ponadto współuczestnik sporu, jak również rodzice, małżonek, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.

W nawiązaniu do stanu faktycznego rozpatrywanej sprawy Sąd Okręgowy w Poznaniu zadaje pytanie, dlaczego pełnomocnikiem nie może być kuzynka (siostra cioteczna) upośledzonej powódki, sprawująca nad nią faktyczną opiekę. Sąd pytający zwraca uwagę, iż osoby, które nie mogą pozwolić sobie na zatrudnienie fachowego pełnomocnika, a nie mają bliskich wskazanych w art. 87 § 1 k.p.c. w rzeczywistości pozbawione zostały możliwości skorzystania z pomocy innego, godnego zaufania pomocnika. W efekcie przepis ten może prowadzić do sytuacji, w której strony są pozbawione możliwości pełnego wypowiedzenia swoich racji przed sądem, co ogranicza konstytucyjnie gwarantowane prawo obywatela do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji). W wyniku zastosowania

tego przepisu może także zostać naruszona równość procesowa stron. Jeżeli jedna ze stron zostaje pozbawiona możliwości swobodnego ustanowienia pełnomocnika, bo - ze względów finansowych lub rodzinnych - nie może powierzyć swojej sprawy osobie, której ufa, to znajduje się ona w gorszej pozycji niż inni uczestnicy postępowania. Tym samym naruszona zostaje zasada równości obywateli wobec prawa (art. 32 ust. 1 Konstytucji).

Trybunał orzekł, że art. 87 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego jest zgodny z art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 63 Konstytucji. Ponadto Trybunał postanowił umorzyć postępowanie w zakresie dotyczącym badania konstytucyjności art. 87 § 2-6 ze względu na niedopuszczalność orzekania.

Ustawodawca w art. 87 § 1 określił krąg osób uprawnionych do pełnienia nieprofesjonalnej pomocy prawnej (pełnomocnictwa). W przepisie pominięte zostały osoby sprawujące faktyczną opiekę nad stroną. Trybunał uznał, że takie określenie osób potencjalnie mogących pełnić funkcję pełnomocników procesowych nie narusza wartości konstytucyjnych. Krąg osób, spośród których można wybrać pełnomocnika, został zakreślony tak samo dla wszystkich uczestników postępowania, nie zachodzi więc dyskryminacja żadnej ze stron. Nie została zatem naruszona zasada równości obywateli wobec prawa (art. 32 ust. 1 Konstytucji).

TK podkreślił, że ustalenie modelu pełnomocnictwa procesowego jest przedmiotem swobodnej decyzji ustawodawcy. Obecne uregulowania dotyczące tej instytucji nie pozbawiają żadnej ze stron możliwości skorzystania z pełnomocnictwa. Prawo przewiduje bowiem pewne rozwiązania służące pomocy osobom nieporadnym lub niepełnosprawnym, które mogą działać za pośrednictwem profesjonalnego pełnomocnika lub ustanowionego dla nich kuratora.

Należy dodać, że nowelizacja Kodeksu postępowania cywilnego, jaka nastąpiła ustawą z 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 172, poz. 1804), zmienił treść art. 87 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego. Zgodnie z nowym brzmieniem tego przepisu pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, a w sprawach własności przemysłowej także rzecznik patentowy, a ponadto osoba

sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony oraz osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia, współuczestnik sporu, jak również rodzice, małżonek, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.

Zatem nowelizacja tego przepisu poszerza krąg osób, mogących być pełnomocnikami o:

- 1) osoby sprawujące zarząd majątkiem strony,
- 2) osoby sprawujące zarząd interesami strony,
- 3) osoby pozostające ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia.

Zmiana ta wejdzie w życie 5 lutego 2005 r.

► **Wyrok Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2003 r., sygn. akt. III RN 135/03**

1. Decyzja administracyjna organu kolegialnego (zgodnie z zasadą pisemności postępowania – art. 14 § 1 k.p.a.) jest „opatrywana podpisami” osób uczestniczących w jej przyjęciu albo poprzez sporządzenie odrębnego dokumentu, który jest podpisywany przez wszystkie osoby uczestniczące w jego przyjęciu, albo też przez ujęcie treści rozstrzygnięcia przyjętego w wyniku głosowania w protokole posiedzenia, do którego załączona jest podpisana przez uczestników posiedzenia lista obecności członków organu kolegialnego. Taka praktyka podpisywania decyzji administracyjnych (art. 104 k.p.a.) podejmowanych przez kolegialne organy orzekające jest zgodna z art. 107 § 1 k.p.a.

2. Organ administracji publicznej obowiązany jest z urzędu do doręczenia stronie postępowania jednego uwierzytelnionego odpisu decyzji, a nie jej oryginału (art. 109 § 1 k.p.a.). Sąd Najwyższy stwierdził w powyższym wyroku, że decyzja administracyjna organu kolegialnego (a takim są niektóre organa samorządu zawodowego) jest „opatrywana podpisami” osób uczestniczących w jej przyjęciu albo poprzez sporządzenie odrębnego dokumentu, na którym podpisy składają wszystkie osoby, które uczestniczą w podjęciu danej decyzji, albo przez ujęcie treści rozstrzygnięcia przyjętego w wyniku głosowania w protokole posiedzenia. W drugim przypadku do protokołu powinna zostać dołączona podpisana lista obecności członków danego organu kolegialnego. Tryb powyższy zgodny jest z przepisem art. 107 § 1 Kodeksu postę-

powania administracyjnego.

Pełny tekst uzasadnienia powyższego wyroku otrzymali wszyscy przewodniczący okręgowych izb.

► **Obwieszczenie ministra gospodarki i pracy z 25 października w sprawie informacji o notyfikowanych jednostkach certyfikujących i jednostkach kontrolujących oraz notyfikowanych laboratoriach (M. P. nr 50, poz. 858).**

W punkcie N załącznika do obwieszczenia zamieszczono wykaz jednostek notyfikowanych, uczestniczących w ocenie zgodności wyrobów budowlanych z normą zharmonizowaną lub europejską aprobatą techniczną. Lista jednostek notyfikowanych została zamieszczona na s. 34 w numerze 7/2004.

► **Obwieszczenie ministra infrastruktury z 5 listopada 2004 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych państw członkowskich Unii Europejskiej upoważnionych do wydawania europejskich aprobat technicznych oraz wykazu wytycznych do europejskich aprobat technicznych (M. P. nr 48, poz. 829).**

Wydane na podstawie art. 7 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. nr 92, poz. 881).

W załączniku nr 1 do obwieszczenia zamieszczono wykaz jednostek organizacyjnych państw członkowskich Unii Europejskiej upoważnionych do wydawania europejskich aprobat technicznych, które – zgodnie z art. 8.1 Dyrektywy Rady Nr 89/106/EWG – stanowią pozytywną ocenę techniczną przydatności wyrobu do zamierzonego stosowania, uzależnioną od spełnienia wymagań podstawowych przez obiekty budowlane, w których wyrób jest stosowany.

W załączniku nr 2 do obwieszczenia zamieszczono wykaz wytycznych do europejskich aprobat technicznych wraz z miejscem ich publikacji w Dzienniku Urzędowym UE serii C. Wytyczne obowiązują jednostki aprobujące przy udzielaniu europejskich aprobat technicznych.

► **Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 19 listopada 2004 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o opłacie skarbowej (Dz. U. nr 253, poz. 2532).**

► **TRWAJĄ PRACE NAD:**

► Rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Przewiduje się rozszerzenie form elektronicznych kontaktów pomiędzy podatnikami a organami podatkowymi.

► Poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Uchwalony przez Sejm projekt przewiduje uchylenie art. 108 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, który wprowadzał ograniczenia w uznaniu przedsiębiorcy za mikro, małego i średniego przedsiębiorcę.

► Rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny i ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Projekt przewiduje wprowadzenie do Kodeksu cywilnego oraz do ustawy o księgach wieczystych i hipotece nowego ograniczonego prawa rzeczowego o nazwie „dług gruntowy”.

► Rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego i ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze. Projekt wprowadza zmiany w przepisach w zakresie dotyczącym sądownictwa polubownego.

► Rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Przewiduje się zniesienie instytucji zespołów uzgadniania dokumentacji projektowej, których zadania wyłącznie w zakresie koordynacji usytuowania projektowanych sieci, będzie wykonywał starosta przy pomocy geodety powiatowego.

► Rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług. Zmiany dotyczą określenia miejsca dostawy gazu i energii elektrycznej oraz wprowadzenia 22% stawki VAT na usługi dostępu do Internetu.

► **KONRAD ŁACIŃSKI**

Pracownik Departamentu Orzecznictwa
w Ministerstwie Infrastruktury

Debata o budowie autostrad trwa

Do stycznia 2005 roku na posiedzeniu rządu zostanie przedłożony Program Budowy Autostrad w Polsce, który następnie zostanie przedstawiony do akceptacji Sejmu – poinformował sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury, Pełnomocnik Rządu do Spraw Budowy Dróg Krajowych i Autostrad, Jan Ryszard Kurylczyk

Generalny Dyrektor GDDKiA Edward Gajerski przypomniał, że obecnie mamy w Polsce 534 km autostrad. Program zakłada wybudowanie 2056 km autostrad do 2013 roku. „Hiszpanie wybudowali ponad 2000 km autostrad w 10 lat. Nam zostało już tylko 9” – dodał wiceminister Kurylczyk. „Jeżeli będziemy dalej dyskutować o autostradach, a nie będziemy ich budować, to następne lata zmarnujemy”.

Ministerstwo Infrastruktury poinformowało, że po rozmowach z Ministerstwem Finansów i Bankiem Światowym uzgodnione zostały procedury, które pozwolą znacznie przyspieszyć proces budowy autostrad. Od 2005 roku przetargi będą trwać od stycznia do marca, co pozwoli rozpocząć budowę już w kwietniu i prowadzić ją do listopada. Do tej pory prace rozpoczynano w czerwcu, w okresie największych wyjazdów wakacyjnych – dodał wiceminister. Sprawą otwartą pozostaje kwestia sposobu finansowania budowy autostrad:

tradycyjnie z budżetu państwa czy przez umowy koncesyjne. Andrzej Miciński, ekspert ds. bankowości inwestycyjnej uważa, iż obecnie w Europie widać wyraźny wzrost zaangażowania sektora prywatnego w te inwestycje. „Sektor państwowy wyłącza się z finansowania tego procesu, koncentrując się na funkcjach regulacyjnych” – stwierdził. Przykład współpracy w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) realizowany w Wielkiej Brytanii wskazuje, że zestandaryzowane koszty budowy autostrad w tym systemie są o 15-17 proc. niższe niż w systemie tradycyjnym. Przekroczenie założonych kosztów występuje przy 73 proc. inwestycji realizowanych drogą tradycyjną, a tylko przy 22 proc. w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Obecnie w Polsce w systemie koncesyjnym realizowana jest budowa autostrady A2 Nowy Tomyśl – Konin, A4 Katowice- Kraków oraz A1 Gdańsk – Nowe Marzy. Środki publiczne przeznaczone na finansowanie budo-

wy dróg i autostrad znajdują się w dyspozycji Krajowego Funduszu Drogowego. W obecnym roku wynoszą one 846 mln zł, w przyszłości mają wynosić 1,4 mld zł rocznie.

(red.)

Źródło: Ministerstwo Infrastruktury

Zgodnie z planem realizacji Programu w roku 2005 przewiduje się:

► Przede wszystkim zakończenie dwóch długich ciągów autostrad, tj. autostrady A4 i A18 od granicy z Niemcami w Olszynie do Krakowa oraz autostrady A2 od Nowego Tomyśla do Strykowa.

► W 2005 roku zakończyć się ma budowa dwóch istotnych dla ruchu międzynarodowego odcinków dróg ekspresowych z Bielska-Białej do Cieszyna oraz z Elbląga w kierunku Kaliningradu. Szczególne znaczenie ma odcinek Bielsko-Biała – Cieszyn, który sprawi, że od Warszawy i Łodzi do Cieszyna będzie funkcjonowała droga dwujezdniowa.

► Równie ważne będzie oddanie do ruchu obwodnic na drogach nr 3 (Szczecin – Gorzów – granica z Czechami), nr 5 (Bydgoszcz – Poznań – Wrocław), nr 8 (Radom – Wrocław) i nr 10 (Płońsk – Bydgoszcz – Szczecin).

W 2005 roku planuje się:

- oddać do ruchu 8 nowych odcinków autostrad A2, A4, A6 i A18 i jeden odcinek autostrady A4 po gruntownej przebudowie, o łącznej długości 273,1 km,
- kontynuować budowę odcinków autostrad A1, A2, A4 o łącznej długości 564 km,
- oddać do ruchu drogi ekspresowe o łącznej długości 114,6 km,
- oddać do ruchu łącznie 75,8 km obwodnic (w budowie na koniec roku pozostaną jeszcze 23 km).

Firma S plus S Poland Sp. z o.o. od ponad 10 lat jest na rynku polskim dostawcą nowoczesnych rozwiązań stosowanych w komputerach przenośnych. Z oferty korzystają osoby fizyczne oraz przedsiębiorstwa, które profesjonalnie zajmują się projektowaniem, wykorzystując wymagające aplikacje typu CAD/CAM. Spośród kilkunastu modeli, które sprostają najtrudniejszym zadaniom, przedstawiamy wybrane modele. Pełna oferta dostępna jest na stronie www.gericom.com.pl.

- **Gericom Hollywood XXI** to notebook doskonale zastępujący stacjonarny komputer. Jego sercem są procesory Intel Pentium 4 do 3.2 GHz gwarantujące maksymalną wydajność i szybkość pracy. Komfort pracy zapewnia też 17" ekran LCD WSXGA o rozdzielczości 1440x900. Natomiast wyposażenie tego notebooka w zaawansowaną kartę grafiki Ati Radeon 9700 128 MB oraz Tuner TV gwarantuje perfekcyjne rezultaty w grafice 3D i multimediami. (Hollywood XXL P4 3.0/512/40/DVD+/-RW/17"/ cena: od 7990 brutto).

- **Gericom Blockbuster IP** to bardzo wydajny notebook cieszący się uznaniem wielu naszych klientów. Wyposażony w procesory Intel Pentium 4 do 3.2 GHz, gwarantujący wysoką wydajność całego systemu, sprostą oczekiwaniom najbardziej wymagających użytkowników. Ekran 15" SXGA, 1400x1050 pozwala na wykorzystanie go w projektowaniu, aplikacjach graficznych. Dodatkowe zalety to najnowsza karta graficzna Ati Radeon 9700 128 MB, nagrywarka DVD+/-RW. Jest też wyposażony niemal we wszystkie porty np.: RS 232, IRDA, IEEE1394, czytnik kart pamięci itp. Jest to więc niezwykle funkcjonalny notebook. (Blockbuster IP P4 2.8/512/40/DVD+/-RW/15"/ cena od: 5300 brutto).

- **Gericom EGO** to propozycja dla mobilnych pracowników w każdej firmie. Zaawansowana konfiguracja i bardzo elegancki design, powodują, że trudno oprzeć się urokowi tego komputera. Zastosowana technologia Intel Centrino pozwala na 4-5 h pracy przy użyciu baterii, co ma ogromne znaczenie dla wielu użytkowników. Grafika Ati Radeon 9700 64 MB zapewnia właściwą jakość pracy we wszystkich rodzajach aplikacji. Dodatkowe zalety to nagrywarka DVD umożliwiająca backup danych na nośnikach DVD. Notebook standardowo wyposażony jest w bezprzewodową kartę sieciową. (Ego PM 1.5/512/60/DVD+RW/15"/XP/ cena od: 6300 brutto).

KUPON RABATOWY

Okazicielowi tego kuponu udzielimy 5% rabatu przy zakupie notebooka w salonie przy ul. Żelaznej 67 paw. 18 w Warszawie
Kupon ważny do końca stycznia 2005

Ambasador Republiki Czeskiej w Polsce - Bedřich Kopecki

▼
C
Z
E
C
H
Y
▲

AL - W przeprowadzonej w Polsce przez jeden z ośrodków badania opinii publicznej ankiecie z pytaniem, który kraj jest oceniany przez naszych obywateli jako dobry sąsiad, prawie połowa odpowiedzi brzmiała „Czechy”! Jako drugą wymieniano Słowację. Świadczy to o wyraźnej poprawie wizerunku naszych południowych sąsiadów w ocenie Polaków.

Polska opinia publiczna z zadowoleniem przyjęła, iż nowy premier Republiki Czeskiej Stanislav Gross swoją pierwszą wizytę zagraniczną złożył właśnie w naszym kraju. Głośnym echem w polskiej prasie odbiło się też nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Warszawskiego Václavovi Havlovi. Czy Pan Ambasador zechciałby skomentować te trzy fakty?

BK - To, w jaki sposób Czesi są odbierani w Polsce, nas oczywiście bardzo cieszy. Sądzę bowiem, że to nie deklaracje polityków, ale przede wszystkim właśnie stosunki między zwykłymi obywatelami świadczą o wzajemnych relacjach między tak bliskimi sąsiadami, jakimi są Czesi i Polacy. Jako były współprzewodniczący Czesko-Polskiej Komisji Transgranicznej mogę stwierdzić, iż dopiero przy pracy z ludźmi, których bezpośrednio dotyczą relacje między naszymi krajami, można sobie tak naprawdę uświadomić, co oznaczają szczerze, otwarte stosunki z sąsiadami. Wyniki wspomnianego przez Panią badania opinii publicznej potwierdzają fakt, iż nawet reżim komunistyczny, który odbił się negatywnie na tych stosunkach, nie był w stanie zważyć naturalnej potrzeby poznawania innych kultur i doświadczeń. Nasze wspólne członkostwo w Unii Europejskiej jest gwarancją, że w przyszłości nie powtórzy się już podobna sytuacja, co więcej, mieszkańcy po obu stronach dziś już praktycznie fikcyjnej granicy będą się coraz lepiej poznawać i rozwijać dobrosąsiedzkie stosunki.

Czeski rząd jest tego w pełni świadom, dlatego też nie dziwi fakt, iż nowo powołany gabinet składa wizytę najpierw naszym najbliższym sąsiadom, czyli Słowakom, z którymi łączy nas wyjątkowe

wiązy historyczne, i właśnie Polakom. Wierzę, że tendencja ta utrzyma się również w przyszłości.

Jeśli chodzi o Václava Havla, jest to niewątpliwie osoba, która swoimi poglądami, przekonaniem oraz nonkonformizmem zdobyła uznanie milionów ludzi nie tylko w Czechach, ale i na całym świecie. Wyjątkowy stosunek Václava Havla do Polski wynika między innymi ze wspólnej walki czechosłowackich i polskich dysydentów przeciwko totalitarnemu reżimowi, która się na stałe wpisała w pamięć Czechów, Słowaków i Polaków.

AL - W ostatnich latach odnotowano między naszymi krajami sześciokrotny wzrost obrotów handlowych. Czy Pana zdaniem są dalsze perspektywy rozwoju?

BK - Obroty handlu zagranicznego między naszymi krajami wzrosły w okresie minionej dekady sześciokrotnie, z 700 mln USD w roku 1993 do 4,4 mld. Do tak imponującego rozwoju przyczyniło się wiele czynników, takich jak: położenie geograficzne, tradycyjnie dobre stosunki polityczno-gospodarcze, szybki rozwój gospodarki narodowej w obu naszych krajach w warunkach wolnego rynku. Najistotniejszym jednak impulsem dla wzrostu wymiany handlowej było stworzenie na początku lat 90. minionego wieku środkowo-europejskiej strefy wolnego handlu (CEFTA). Jej celem była liberalizacja handlu zagranicznego między krajami

Bez okresu przejściowego...

Republika Czech to najbardziej rozwinięty gospodarczo kraj spośród nowych członków Unii Europejskiej. Dla przykładu: w 2003 r. eksport z tego kraju wzrósł o 26,6 proc. w stosunku do roku ubiegłego, natomiast I kwartał 2004 r. „wypadł” w porównaniu z analogicznym okresem 2003 r. o 27 proc. lepiej. Wskaźniki ekonomiczne odnotowują zwiększony popyt wewnętrzny, mimo osłabienia koniunktury w krajach UE.

W Czechach najistotniejszy jest nadal przemysł, w 2003 r. miał w PKB 31,5 proc. Jednak już niedługo należy spodziewać się zwiększenia znaczenia handlu (25,4 proc. PKB – tendencja wzrostowa) oraz branży usługowej (16,5 proc.). Budownictwo zajmuje 6,9 proc., a rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo – 3,4 proc. Przy czym znaczenie tego sektora w gospodarce z roku na rok maleje.

Ponad 70 proc. wszystkich inwestycji zagranicznych w Republice Czeskiej pochodzi z Unii Europejskiej. Najważniejszym partnerem handlowym Czech pozostają Niemcy, import towarów od stycznia do marca 2004 roku wynosił 4.599,3 mln USD. W tym samym okresie wymiana handlowa z Polską wzrosła o 37,4 proc. i jest to szczęśliwie stała tendencja. Najchętniej importujemy z Czech maszyny i środki

transportu – 36,69 proc.; wyroby rynkowe i przemysłowe – 30,43 proc. oraz chemikalia i wyroby pokrewne – 12,87 proc. Nasi sąsiedzi od nas sprowadzają przede wszystkim wyroby rynkowe i przemysłowe – 30,98 proc.; paliwa i smary – 16,27 proc. oraz środki transportu – 13,98 proc.

Towary najbardziej poszukiwane na tamtejszym rynku to: artykuły rolno-spożywcze, meble i ich elementy, zmechanizowany sprzęt gospodarstwa domowego, chemia gospodarcza, sprzęt AGD, warzywa świeże i mrożone, sery, twarogi, tekstylia (szczególnie obuwie). Natomiast do szczególnie „rozchwytywanych” usług należą transgraniczne – szczególnie w budownictwie i komunikacyjne – w turystyce. Polskie marki cieszą się w Czechach uznaniem ze względu na wysoką jakość użytych materiałów, ciekawe, bogate wzornictwo i konkurencyjne ceny.

Większość prosperujących na miejscu przedsiębiorstw to firmy średnie i małe, w tym ponad 700 z nich to podmioty z polskim kapitałem.

Istnieją realne szanse, by polepszyć ten wynik. Po wejściu Republiki Czeskiej do Unii procedura rejestracji firmy ma się skrócić, natomiast zdecydowanie korzystne jest niewprowadzenie w tym kraju okresu

naszej części Europy w postaci stopniowego znoszenia ceł, różnego rodzaju opłat oraz innych barier administracyjnych. Nie wolno nam jednak spocząć na laurach. Prosty eksport i import towarów łatwo ulega wahaniom koniunkturalnym. Trzeba bardziej koncentrować się na tworzeniu wspólnych projektów w zakresie rozwoju i wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych oraz technologicznych. Warunkiem jest jednak zacieśnienie współpracy naukowo-badawczej. Konieczny jest również wzrost wspólnych inwestycji, by zwiększyć potencjał produkcyjny i tym samym jego konkurencyjność w naszym regionie.

AL - Odbywający się w końcu października br. w Warszawie Festiwal Filmów Czeskich, a wcześniej czechosłowackiej „nowej fali”, tj. „Filmy pod specjalnym nadzorem”, cieszył się ogromnym zainteresowaniem. Uznano, że „nowa fala” prezentuje, ze swoistym poczuciem humoru, codzienne życie ludzi z ich radościami i smutkami.

Jak w ocenie Pana Ambadora przedstawia się przyszłość współpracy kulturalnej naszych krajów?

BK - Współpraca w dziedzinie kinematografii jest niewątpliwie najbardziej znaną szerokiej publiczności częścią czesko-polskiej współpracy kulturalnej. Ma nie tylko wieloletnią tradycję, cały czas się również rozwija. W żadnym wypadku nie jest jednak jedynym przykładem. Ożywione kontakty utrzymuje wiele teatrów, zespołów muzycznych czy szkół artystycznych.

Wspólne członkostwo w Unii Europejskiej otwiera przed naszymi krajami nowe możliwości rozwoju współpracy na polu kultury. Ważną rolę odgrywa swobodny przepływ osób. Już teraz obserwujemy wzrost zainteresowania, zarówno ze strony Polaków jak i Czechów, pobytami studyjnymi czy też podejmowaniem pracy w sąsiednim kraju. W tym bez wątpienia tkwi klucz do pogłębiania współpracy kulturalnej między naszymi krajami, gdyż osoba odwiedzająca sąsiedni kraj jest nie tylko źródłem informacji na temat kultury kraju pochodzenia, ale przez bezpośredni kontakt ma również możliwość bliższego zapoznania się z kulturą kraju, który odwiedza, jak również nawiązania trwałych kontaktów, które są niezbędne do dalszej współpracy. Właśnie takie kontakty umożliwiają współpracę przy organizacji ważnych

projektów międzynarodowych, których realizację wspiera wiele organizacji kulturalnych. Nie ulega wątpliwości, że szansę na uzyskanie wsparcia finansowego mają przede wszystkim dobrze przygotowane projekty międzynarodowe, do zaistnienia których kluczowe są wcześniej nawiązane kontakty.

AL - W Żelowie żyją potomkowie husyckich i ariańskich emigrantów z Czech, którzy zachowali narodowe tradycje i obyczaje. W Republice Czeskiej podobnie szanuje własną, odrębną kulturę mniejszość polska. Jaka jest opinia Pana Ambadora na temat utrzymywania tych odrębności w jednoczącej się Europie?

BK - Część osób obawia się, że po przystąpieniu naszego kraju do Unii Europejskiej różnice kulturowe między poszczególnymi krajami będą się zacierać, aż do ich całkowitego zniknięcia. Przepisy i dyrektywy unijne mają przede wszystkim charakter praktyczny, co ma na celu umożliwienie milionom obywateli naszego kontynentu poznawać siebie nawzajem i na podstawie tych doświadczeń wytworzyć takie warunki współżycia, które by raz na zawsze uniemożliwiały powstawanie potencjalnych konfliktów. Nie znając kultury i obyczajów sąsiadów, nie możemy nigdy obiektywnie ocenić ich poglądów i stanowiska. Kulturalna różnorodność narodów europejskich jest zatem kluczem do rozwiązania wielu złożonych problemów.

Dotyczy to przede wszystkim młodzieży. Bo to właśnie jej zadaniem będzie zwalczanie utartych stereotypów i przesądów wobec sąsiednich narodów. Sądzę, że trzeba nieustannie dbać i kształtować świadomość historyczną dzisiejszej młodzieży. Trzeba jednak znaleźć odpowiedni „modus operandi”. Znajomość własnej historii, jak również historii sąsiadów powinna być częścią elementarnego wykształcenia każdego człowieka, z drugiej jednak strony nie może to stanowić zbyt dużego obciążenia. Niezwykle ważne w pokonywaniu wspomnianych przeszkód jest zapewne swobodnego dostępu do informacji dla jak największej liczby ludzi, znoszenie wszelkich barier w swobodnym przepływie osób, a przede wszystkim własne starania i chęć poznawania otaczającego nas świata.

Rozmawiała Agnieszka Loc

przejściowego w dostępie do rynku pracy.

Działalność gospodarcza w Czechach dzieli się na trzy typy: rzemieślnicza – wymaga uprawnień zawodowych (zaświadczenie o ukończeniu odpowiedniej szkoły); wiązana - konieczne są zdolności zawodowe, ale dopuszczalne są inne sposoby, by je potwierdzić – oraz – wolna – nie wymaga wspomnianych uprawnień.

Jeżeli planujemy pobyt na dłużej niż 3 miesiące, najlepiej zgłosić się do policji ds. cudzoziemców. Zostanie nam wydana karta pobytu – wprawdzie nieobowiązkowa, ale ułatwia późniejsze kontakty zawodowe. Zalecany, choć również nieobowiązkowy jest numer ewidencyjny – odpowiednik polskiego PESEL-u. Potrzebne dokumenty to karta przedsiębiorcy oraz koncesja (jako list koncesyjny).

Przedsiębiorcy pragnący prosperować krócej niż 3 miesiące nie muszą zgłaszać działalności w urzędzie. Wystarczy karta przedsiębiorcy. By się zarejestrować, potrzeba dostarczyć zaświadczenie o niekaralności (do 1 tys. koron).

Najwygodniej, a więc i najczęściej zakłada się w Czechach własną działalność jako spółkę z o.o., i na zasadzie samozatrudnienia. Minimalny kapitał zakładowy wynosi 200 tys. koron.

Jeśli firmę ma tworzyć więcej niż jedna osoba, wymagane są: akt zało-

źcielski (akt notarialny) i wpis spółki do Rejestru Handlowego. W tym celu należy dostarczyć wniosek o wpisanie do Rejestru, umowę spółki oraz notarialnie uwierzytelnione kopie akt przedsiębiorstw. Konieczne są również oświadczenia: o wpłaceniu kapitału (składa osoba dysponująca wkładem), o dopełnieniu ogólnych warunków dla podjęcia działalności (pełnomocnik), jak również zaświadczenie o niekaralności wszystkich pełnomocników spółki.

Osoby fizyczne nie muszą zgłaszać się do Rejestru Handlowego. Obywatele Unii Europejskiej mogą działać, gdy tylko ogłoszą taką wolę. Ci, którzy potrzebują licencji lub koncesji, dostają „zielone światło”, gdy tylko naberze ona „mocy”.

Podatki ściągane od przedsiębiorstw: 24 proc., osoby fizyczne płacą podatek progresywny: z dochodem do 109 tys. koron – 15 proc., 109 – 218 tys. koron – 20 proc., 218 – 331 tys. koron - 25 proc. Od 1 maja VAT od towarów wynosi 19 proc., a od usług 5 proc. Obowiązkowa składka na ubezpieczenie socjalne wynosi: dla pracodawcy 35 proc. miesięcznego dochodu brutto, natomiast dla pracowników – 12,5 proc.

Diana Federowicz

Przydatny adres: www.weh.cz

System zarządzania jakością w przedsiębiorstwie zgodny z normą ISO

Wejście Polski do Unii Europejskiej spowodowało, że polskie firmy w większym stopniu narażone są na utratę lub uszczuplenie rynków zbytu. Trudno przewidzieć, jakich argumentów użyją zachodni konkurenci w walce o te rynki, ale jednym z nich może być gorsza jakość polskich wyrobów, usług i firm.

Kluczem do sukcesu rynkowego jest certyfikacja systemów zarządzania jakością przedsiębiorstwa wg norm ISO. Normy te oddziałując na różne sfery funkcjonowania przedsiębiorstwa pozwalają (a często wręcz wymuszają) np. uporządkowanie struktury organizacyjnej, udroźnienie kanałów informacyjnych, udoskonalenie i udokumentowanie procesów technologicznych.

System zarządzania jakością zgodny z normą ISO 9001: 2000 jest narzędziem zapewniającym utrzymanie i doskonalenie przyjętych przez firmę metod pracy oraz poziomu jakości wytwarzanych wyrobów i realizowanych usług. Jest także skutecznym narzędziem marketingowym, a w niektórych branżach koniecznością.

Dobrze opracowany i wdrożony system zarządzania jakością przynosi wymierne korzyści:

- poprawę efektywności działania firmy
- poprawę komunikacji wewnętrznej
- dopracowanie optymalnej struktury organizacyjnej
- obniżenie kosztów dzięki poprawie organizacji pracy
- jasne określenie uprawnień i odpowiedzialności pracowników
- wzrost renomy firmy
- potwierdzenie jakości świadczonych usług - możliwość udziału w przetargach ograniczonych
- korzystniejsza sytuacja w podejmowaniu nowych przedsięwzięć i pozyskiwaniu kapitału
- przygotowanie do funkcjonowania na rynkach Unii Europejskiej

Firmą, która świadczy usługi pomagające przy wdrażaniu systemu zarządzania jakością, jest „*ekogeo.pl*”.

Firma oferuje zintegrowany projekt wdrożeniowy obejmujący program szkoleń i konsultacji, ocenę istniejącego systemu zarządzania oraz kompleksowe stworzenie nowego, dostosowanego do celów i potrzeb Państwa organizacji.

Wspiera proces wdrażania przez klienta którejkolwiek z systemów, pomaga korygować prace wdrożeniowe i przygotowywane dokumenty systemowe.

Ponadto opracowuje intranetowe i internetowe systemy wspomagające obieg dokumentów w Systemach Zarządzania Jakością zgodnie z normą ISO 9001: 2000, Systemach Zarządzania Środowiskowego ISO 14001, Zarządzaniu bezpieczeństwem i higieną pracy zgodnie z normą OHSAS 18001 oraz dyrektywą HACCP.

Firma „*ekogeo.pl*” posiada akredytację Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, co umożliwi refundację połowy kosztów naszych usług ze środków Unii Europejskiej. Nasze usługi świadczymy na terenie całego kraju.

W celu uzyskania szczegółowych informacji zapraszamy na stronę internetową

www.ekogeo.pl

ekogeo.pl

Ćmiłów 101 f, 20-388 Lublin, Biuro w Łomiankach, ul. Warszawska 92
tel. 0/602 394294, faks 0/22 7516902, e-mail: info@ekogeo.pl

Rozmowa z Tomaszem Kulhankiem, dyrektorem Czeskich linii lotniczych w Polsce

W październiku tego roku CSA obchodziła 81 rocznicę wprowadzenia regularnych usług. Prawie stuletnia działalność naszej firmy jest wartością, której nie można tak sobie kupić czy zbudować na szybko z pomocą obcego kapitału. Przede wszystkim oznacza to parę pokoleń zadowolonych klientów, którzy swoim zainteresowaniem pozwolili firmie rozwijać się w warunkach często naprawdę trudnych. Również „know-how”, jak i doświadczenia naszych pracowników przekazywane z pokolenia na pokolenie zagwarantowało firmie rozwój. Tradycja zobowiązuje.

Obchodziliście Państwo również 35 rocznicę wprowadzenia do Waszej floty modelu Ilyushin 62. Czy CSA dzisiaj to nadal ciągle innowacje, wzrost i ekspansja?

Samoloty typu IŁ-62 tak naprawdę należą do historii CSA. Większość obecnych pracowników CSA widziała IŁ-62 tylko i wyłącznie na zdjęciach. W 1992 roku CSA rozpoczęło całkowitą wymianę parku samolotowego zakupieniem samolotów typu AIRBUS A310-300. Pożegnaliśmy się nie tylko z samolotami IŁ, ale również z techniką lotniczą z byłego Związku Radzieckiego. Dzisiaj mamy do dyspozycji 44 samoloty. Na połączenia dalekiego zasięgu wykorzystujemy Airbusy A310, zaś na połączenia średniego zasięgu BOEING B737, a na najkrótsze rejsy - turbośmigłowe samoloty ATR. Rozszerzenie działalności CSA najlepiej ilustruje, iż w zeszłym roku zakupiliśmy 10 nowych samolotów i otworzyliśmy 9 nowych połączeń. Na dzień dzisiejszy latamy do 76 miast w 45 krajach. Oprócz gęstej siatki połączeń europejskich, latamy również do USA i Kanady, Dubaju, Egiptu i Bejrutu. Popularne stają się również połączenia do Baku, Jerewania, Jekaterinburga i Kolombo (Sri Lanka). Mamy nadzieję, iż nowo otwarte połączenie na Malediwy będzie również popularne wśród naszych klientów. Tradycja sama nie wystarczy, musi być powiązana z ogólnym rozwojem firmy i z sukcesami w działalności operacyjnej.

W jaki sposób usługi oferowane przez CSA, są konkurencyjne w porównaniu do innych linii lotni-

czych i co mogą Państwo zaproponować swoim klientom?

Naszym pasażerom możemy zaoferować bardzo dobry standard usług za przystępną cenę. Zdecydowanie nie zamierzamy obniżać standardu usług na pokładach naszych samolotów ani przy odprawie naziemnej. Naszym zamiarem jest połączenie wysokiej jakości usług z przystępnymi cenami dla pasażerów. Dla naszych klientów na polskim rynku oferujemy możliwość korzystania z całej naszej siatki połączeń przy prostym transzycie na lotnisku w Pradze. Samoloty CSA odlatują z Warszawy 3 razy dziennie, oferujemy również codzienne połączenie z Krakowem.

Czy taka konkurencyjność oznacza również korzystanie z dobrze wyposażonych, nowoczesnych samolotów?

Nowoczesna flota samolotowa jest jednym z podstawowych warunków sukcesu. Flota CSA należy do najmłodszej w Europie i to widać wyraźnie na pokładzie samolotu. Na przykład w klasie „business” zawsze są tylko dwa fotele obok siebie. Z nowoczesną techniką samolotową „ramie w ramie” idzie nowoczesny system rezerwacji i sprzedaży biletów lotniczych. Oprócz bezpośredniej sprzedaży w naszych biurach, pasażer może również skorzystać z „internet booking” przez nasze strony internetowe www.czechairlines.pl i wtedy bilet lotniczy zostanie wysłany do klienta

poczta lub pasażer sam odbierze bilet przed odlotem na lotnisku.

Czy CSA wiążą umowy partnerskie z innymi liniami lotniczymi lub organizacjami, co mogłoby zapewnić pasażerom Waszych linii ulepszone usługi?

Od roku 2002 CSA jest członkiem aliansu lotniczego SKY TEAM, do którego należą np. Delta Airlines, Air France, Aero Mexico, jak również nowo przyjęte KLM. Za pośrednictwem ogromnej siatki połączeń Sky Teamu możemy zaproponować naszym klientom dogodne połączenia na całym świecie. Dużym ułatwieniem dla klienta jest także połączenie programów lojalnościowych wszystkich partnerów Sky Teamu, wspólne punkty sprzedaży biletów i odprawy pasażerów itd.

Jakie są główne cele, którymi kieruje się w swych działaniach CSA?

Nadrzędnym celem każdej odnoszącej sukcesy linii lotniczej jest zapewnienie bezpieczeństwa. To zadanie zajmuje pierwsze miejsce w naszej działalności. Jeżeli chcemy mówić o czymś, co można nazwać „strategią handlową”, to jest to troska o zadowolonego klienta, co w skrócie oddaje hasło Sky Teamu „Caring more about you”. Stara prawda mówi, iż tylko zadowolony klient powraca. I na pewno dziś nie obchodzilibyśmy 81-lecia działalności CSA, gdybyśmy takich zadowolonych i wiernych klientów nie mieli.

Rozmawiała Agnieszka Loc

INTERsoft

nowoczesne oprogramowanie
dla architektury i budownictwa

PROMOCJA

DODATKOWY
ŚWIĄTECZNY

RABAT

ważny tylko do 31.12.2004

22%

dla Klientów wybierających
jednorazową płatność

11%

PROMOCJA

50/50

dla Klientów wybierających
płatność rozłożoną
na 2 równe raty

ZAMÓW

042 689 11 11

INTERsoft Sp. z o.o.
90-057 Łódź
ul. Sienkiewicza 85/87

Jeżeli nie przetwarzasz dodatkowych
informacji o produktach to zamów programy
z naszym słabym internetowym
z dodatkowym 4% rabatem.
www.intersoft.pl

artykuł sponsorowany

Oprogramowanie dla budownictwa

ŁÓDŹ

Dbamy o jakość, więc sprzedajemy dużo.

PROPONUJE
EDYCJA VII

Laureat VII edycji konkursu „Łódź Proponuje”
pod patronatem Prezydenta m. Łodzi, grudzień 2004.

Sprzedajemy dużo, więc możemy sprzedawać tanio.

„... proces amortyzacji kosztów przygotowania produktu powinien odbywać się nie drogą forsowania wysokich cen, lecz przez dużą ilość sprzedanych programów po atrakcyjnych cenach...”

Jarosław Chudzik
Prezes Zarządu

NetMan - Manager dokumentacji

NOWOŚĆ

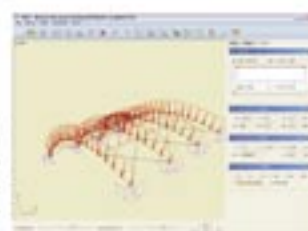
ład, porządek i bezpieczeństwo • scalona i kompleksowa ewidencja projektów, zleceń inwestorów i projektantów • bezpośrednia obsługa, uporządkowanie i archiwizacja dokumentacji budowlanej • gotowe szablony, formularze, dokumenty projektu • elektroniczna wymiana rysunków i dokumentów projektu przez internet • możliwość dołączania zdjęć, skanów, obrazów i tekstów • szybki i bezpośredni dostęp do dowolnego dokumentu projektu • kompleksowe przechowywanie danych o projekcie.

R3D3 - Rama 3D

NOWOŚĆ

Niedosięgnięty sposób konstruowania przestrzennego układu. Program wykonuje obliczenia statyczne przestrzennych układów prętowych o stałym przekroju pręta na długości. Obliczenia i prezentacja wyników odbywają się w czasie rzeczywistym. Wyniki prezentowane są na ekranie w postaci graficznej oraz numerycznej. Widok układu można płynnie powiększać i obracać - można obejrzeć go z dowolnego położenia.

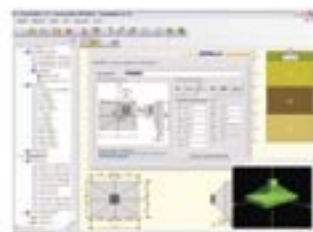
duoCAD

NOWOŚĆ

duoCAD to proste i intuicyjne narzędzie do sporządzania płaskich rysunków w formacie .dwg. duoCAD oparty został na platformie IntelliCADa, stanowiąc jego kolejną odmianę. Zastosowane opcje ułatwiają wprowadzanie danych, czynią go programem łatwym w obsłudze, natomiast predefiniowane biblioteki symboli architektonicznych sprawiają, iż duoCAD stanowi kompleksowe narzędzie do sporządzania dokumentacji architektonicznej 2D.

Konstruktor 4.0

NOWA WERSJA

Program obecny na rynku od 2000 roku. Systematycznie modyfikowany oraz poszerzany o coraz to nowe moduły stał się najczęściej wykorzystywanym programem komputerowym przez polskich konstruktorów budowlanych. Program Konstruktor 4.0 tworzą: Rama 2D, Obciążenia, Belka żelbetowa + DXF, Słup żelbetowy + DXF, Schody płytowe + DXF, Ściana oporowa + DXF, Fundamenty bezpośrednie + DXF, Belka stalowa, Słup stalowy, Płatew stalowa, Blachownica stalowa, Połączenia doczołowe + DXF, Przenikanie ciepła, Zapotrzebowanie ciepła i termomodernizacja budynku, Wązary drewniane, Osiedlenie grupy fundamentów, Stateczność skarp i zbroczy, Pale.

INTERsoft IntelliCAD 5.0 PL

NOWA WERSJA

Funkcjonalny, wielodokumentowy program graficzny wspomagający projektowanie 2D i 3D. Ze względu na swą filozofię działania oraz ten sam format zapisu danych (.dwg), do złudzenia przypomina program AutoCAD. Podstawową różnicą pomiędzy tymi programami jest polityka cenowa. IntelliCAD udowadnia, iż program o najwyższej jakości i funkcjonalności może być dostępny za cenę odpowiadającą możliwościom każdego projektanta. W wersji 5.0 program posiada m.in. pełną obsługę formatu dwg do wersji 2004. Program jest dostępny w czterech odmianach, umożliwiając dopasowanie do własnych potrzeb:

- INTERsoft-IntelliCAD Standard - podstawowa wersja programu
- INTERsoft-IntelliCAD Premium - dodatkowo: wczytywanie obrazów rastrowych
- INTERsoft-IntelliCAD Professional - dodatkowo: wczytywanie obrazów rastrowych, rendering
- INTERsoft-IntelliCAD Professional+ - dodatkowo: wczytywanie obrazów rastrowych, rendering, edycja brył ACIS

OKNA termo PCV

Największe znaczenie dla parametrów cieplnych okien mają szyby i profile ram. W dobrych oknach standardem stały się szyby o współczynniku $U_{0S}=1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$. Natomiast ramy profili uzyskują różne wartości współczynnika przenikania ciepła, w zależności od materiału, z jakiego są wykonane:

- okna aluminiowe 1,8-2,5 $\text{W/m}^2\text{K}$
- okna drewniane 1,3-1,6 $\text{W/m}^2\text{K}$
- standardowe okna PCV 1,5-2,0 $\text{W/m}^2\text{K}$
- **OKNA termo PCV 1,21 $\text{W/m}^2\text{K}$**

W celu poprawienia parametrów cieplnych okien, producenci profili PCV zaczęli stosować systemy dodatkowych komór. Poszerzenie profilu do 73 mm i dodanie czwartej, a następnie piątej komory poprawiło izolacyjność

Jednak dodawanie kolejnych komór w profilach należy uznać za bezcelowe, gdyż uzyskana poprawa współczynnika przenikania ciepła będzie minimalna, bez znaczącego wpływu na poprawę parametrów termicznych.

Wzmocnienia Termiczne MS

Istotny wpływ na parametry izolacyjne okien PCV, oprócz szerokości profilu i liczby komór, mają wzmocnienia ramy okiennej. Najczęściej wykonywane są ze stali, która nie jest dobrym izolatorem ciepła.

Uruchomienie nowoczesnej linii technologicznej przez M&S Pomorską Fabrykę Okien pozwoliło na obniżenie kosztów produkcji nowych wzmocnień oraz wytwarzanie ich na bazie **OKNA termo PCV**

więcej niż OKNA

www.ms.pl 0 801 608 608

OKIEN MS nowej generacji. Współczynnik przenikania ciepła U_R dla ramy **OKNA TYTANOWEGO PCV** wynosi 1,58 $\text{W/m}^2\text{K}$, a dla porównania, przenikalność cieplna ramy okiennej wykonanej ze standardowego trzykomorowego profilu PCV ma wartość około 1,95 $\text{W/m}^2\text{K}$.

w niewygórowanej cenie. Nowe rozwiązanie okazało się na tyle przełomowe, że w przyszłości zostanie zastosowane również w produkcji innych systemów okiennych.

Dane techniczne **Wzmocnień Termicznych MS:**

- materiał: kompozyt poliestrowo-szklany jest pro-

duktem złożonym z włókien szklanych oraz żywicy poliestrowej. Wypełnienie konstrukcji stanowi pianka poliuretanowa. Parametry fizyczne kompozytu stawiają go w czołówce współczesnych materiałów konstrukcyjnych. Znalazł on zastosowanie w wielu nowoczesnych produktach, między innymi w przemyśle kosmicznym, do konstrukcji jachtów oraz w branży budowlanej;

- odporność na wysokie i niskie temperatury: od -40°C do $+150^\circ\text{C}$
- wytrzymałość mechaniczna jest trzykrotnie większa od wytrzymałości metali używanych w podobnych rozwiązaniach;
- odporność chemiczna: nie ulega korozji;
- nowe wzmocnienia są o 35 % lżejsze od standardowo stosowanych wzmocnień stalowych - obniżony ciężar okien poprawia ich funkcjonowanie i ułatwia montaż;
- współczynnik sprężystości: okna nie poddają się odkształceniom podczas transportu;
- wysoka izolacyjność termiczna: opór cieplny nowych wzmocnień jest od 1500 do 2000 razy wyższy niż dla standardowych wzmocnień stalowych.

OKNA termo PCV, w których zastosowano **Wzmocnienia Termiczne MS**, produkowane są na bazie pięciokomorowego profilu o szerokości 73 mm, w systemie Brüggmann AD. Dzięki nowemu rozwiązaniu przenikalność cieplna ramy okiennej U_R obniżona została do poziomu 1,21 $\text{W/m}^2\text{K}$. Oznacza to poprawę o 37 procent w stosunku do popularnych na rynku okien 3-komorowych (około 1,95 $\text{W/m}^2\text{K}$). **OKNA termo PCV** standardowo wyposażone są w szybę 4/16/4T wypełnioną argonem o współczynniku przenikania ciepła $U_{0S}=1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$.

Wzmocnienia Termiczne MS zostały oficjalnie zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP jako rozwiązanie technologiczne podlegające ochronie prawnej. Nowy produkt ma również Aprobatę Techniczną Instytutu Techniki Budowlanej.

Nowe **OKNA** mają najniższy współczynnik przenikania ciepła dla tej klasy profili. Lepiej chronią przed utratą ciepła zachowując przy tym doskonałe parametry wytrzymałościowe i akustyczne. Co ważne **OKNA termo PCV** (1,21 $\text{W/m}^2\text{K}$) można zakupić w podobnej cenie jak standardowe okna pięcio lub sześciokomorowe (1,5-1,6 $\text{W/m}^2\text{K}$).

OKNA termo PCV wyposażone zostały w **Ciepłą Ramkę MS** ograniczającą efekt skraplania się pary wodnej na szybach, system najazdu Roll-Royce pomagający łagodnie i pewnie naprowadzić skrzydło okna do ramy, zaczep antywyważeniowy ze stali tytanowej, klamkę z przyciskiem bezpieczeństwa oraz mikrowentylację.

Czasopisma specjalistyczne

Polecamy najciekawsze propozycje tytułów branżowych

CIEPŁOWNICTWO OGRZEWNICTWO WENTYLACJA

Redakcja: ul. Czackiego 3/5, pokój 216
00-950 Warszawa, skr. poczt. 1004
tel./faks (0-22) 828 27 26, tel. (0-22) 826 43 35
www.cieplo gaz.com.pl, e-mail: redakcja.cow@neostrada.pl
cow@cieplo gaz.com.pl, cieplo ogrzewwent@sigma-not.pl

Na naszej stronie www.cieplo gaz.com.pl Czytelnicy znajdują spisy treści oraz streszczenia artykułów. Znajdują się tam również odnośniki do stron www reklamujących się u nas firm. Autorzy artykułów publikowanych na łamach naszego czasopisma otrzymują 4 punkty od Ministerstwa Nauki i Informatyzacji (dawniej Komitetu Badań Naukowych).

W numerze grudniowym naszego czasopisma ukazać się m.in. następujące artykuły:

► Analiza wyników badań prognozowania parametrów pracy sieci ciepłowniczej za pomocą sztucz-

nych sieci neuronowych – mgr inż. Rafał Wawryk, dr inż. Paweł Malinowski, dr inż. Iwona Polarczyk
► Zastosowanie turbiny odzyskowej w stacji redukcyjno-pomiarowej gazu ziemnego – dr inż. Piotr Kubski

► Eksperymentalne wyznaczanie korelacji na współczynniki wnikania ciepła w wymiennikach kompaktowych (dokończenie z nr 11/2004) – dr inż. Dawid Taler

► LEKSYKON (3) podstaw architektologii budynków niskoenergochłonnych - Leszek Laskowski

► Niektóre aspekty rozwoju zrównoważonego ze środowiskiem na przykładzie budownictwa jednorodzinnego – mgr inż. Jolanta Niedzielko

► Systemy wentylacji hybrydowej (dokończenie z nr 11/2004) – Dorota Bzowska

► Możliwości kształtowania mikroklimatu w niskoenergochłonnych domach jednorodzinnych – Monika Rdzak, Maciej Besler

► Możliwości ograniczenia zużycia ciepła dzięki zastosowaniu mieszkaniowych węzłów ciepłych – dr inż. Iwona Polarczyk, mgr inż. Martyna Bujak, dr inż. Paweł Malinowski.

Zachęcamy do prenumeraty czasopisma

INŻYNIERIA BUDOWNICTWA

Wydawca: Fundacja PZITB Inżynieria i Budownictwo
00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14
Redakcja: al. Armii Ludowej 16, pok. 128
00-637 Warszawa, tel./faks (0-22) 629-69-86
e-mail: pzitbinzynieria@pro.onet.pl

Redakcja czasopisma „Inżynieria i Budownictwo” przedstawia Czytelnikom „Inżyniera Budownictwa” informację o ostatnim w roku 2004 zeszycie miesięcznika, zamykającym już 66. rocznik czasopisma – najstarszego czasopisma Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa.

W zeszycie 12/2004 zamieszczono obszerny artykuł na temat błędów w projektowaniu i wykonawstwie pali i fundamentów palowych oraz zakotwienia prętów zbrojeniowych w betonie. Przedstawiono też problematykę modyfikacji właściwości elektrycznych betonu do posadzek przemysłowych, badań nośności nowych łączników do zespolonych stropów stalowo-betonowych oraz propozycję oceny nośności na ściskanie zespolonych słupów stalowo-betonowych. Zamieszczono również opracowania dotyczące historii i efektów Konferencji Krynickich, organizowanych od 50 lat, seminarium na temat wzmacnia-

nia konstrukcji żelbetowych polimerami z włókien węglowych, międzynarodowej konferencji w Kioto (Japonia) na temat utrzymania i bezpieczeństwa mostów oraz zarządzania infrastrukturą mostową, a także konferencji KONTRA 2004, poświęconej problematyce ochrony obiektów budowlanych przed korozją. Treść zeszytu uzupełniają wypowiedzi w dyskusji, informacje o osiągnięciach techniki w świecie, recenzje książek i inne, a także roczny spis treści rocznika 2004.

Zapraszamy do prenumerowania „Inżynierii i Budownictwa”. Każdy członek Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa może prenumerować 1 egzemplarz czasopisma po cenie ulgowej (7,50 zł za egzemplarz), tj. 90,00 zł rocznie (45,00 zł za pół roku). Należność za prenumeratę prosimy wpłacać na konto: Fundacja PZITB Inżynieria i Budownictwo, 00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14, Bank Millennium Warszawa, nr 23 1160 2202 0000 0000 5515 9052. Prosimy podać numer rejestracyjny w Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa. Zapraszamy.

Oczekujemy też ewentualnego nadsyłania uwag dotyczących treści artykułów, a także programu tematycznego czasopisma. Czasopismo jest bowiem naszym wspólnym dziełem.

Zachęcamy do lektury

Inżynieria
i Budownictwo

Przegląd Budowlany

Gaz, Woda
i Technika
Sanitarna

Ciepłownictwo,
Ogrzewnictwo,
Wentylacja

Gospodarka Wodna

Wiadomości
Melioracyjne
i Łąkarskie

INPE

Spektrum
– magazyn
informacyjny SEP

Drogownictwo

Wiadomości naftowe
i gazownicze

Inżynieria Morska
i Geotechnika

Materiały Budowlane

Wiadomości IPB

GAZ, WODA i TECHNIKA SANITARNA

Redakcja: ul. Czackiego 3/5, pok. 404
00-043 Warszawa, skr. poczt. 1004
tel./faks (0-22) 827-02-49, 336-14-07
www.sigma-not.pl
e-mail: gwits@poczta.onet.pl

Numer listopadowy czasopisma „Gaz, Woda i Technika Sanitarna” ma charakter bardzo szczególny, bowiem jest on poświęcony wyłącznie zagadnieniom uzdrowiskowym. Numer ten otwiera życiorys i artykuł okolicznościowy prof. Andrzeja Madeyskiego, nestora w zakresie techniki uzdrowiskowej, który przyczynił się nie tylko do rozwoju uzdrowisk w Polsce, ale również do zapewnienia wysokiego standardu świadczonych usług.

Część merytoryczną czasopisma otwiera artykuł, którego treść prezentuje problemy związane z funkcjonowaniem uzdrowisk polskich. Trzy kolejne artykuły poświęcone są uzdrowisku Ustrofi. Pierwszy z nich prezentuje ogólną charakterystykę uzdrowiska na tle sylwetki Karola Grzybowskiego. Dalsze artykuły z tego zakresu dotyczą eksploatacji solanek oraz gospodarki borowiną. Szczególnie ten drugi artykuł jest istotny z punktu widzenia gospodarowania borowiną, bowiem przedstawiono w nim zasady przygotowania borowiny zabiegowej i obróbki borowiny pozabiegowej. Treść tego artykułu może być wykorzystana przez inne uzdrowiska prowadzące gospodarkę borowinową.

Końcowa część czasopisma poświęcona jest biogramom osób, które położyły bardzo duże zasługi w zakresie techniki uzdrowiskowej. Biogramy dotyczą prof. Zygmunta Rudolfa, twórcy inżynierii sanitarnej w Polsce, Ignacego Potockiego oraz Otto Nadolskiego.

Prezentowany w słowie wstępnym numer czasopisma odbiega od treści dotychczasowych wydań. Nie znajdują w nim Państwo informacji dotyczących techniki gazowniczej, techniki sanitarnej oraz wodociągów i kanalizacji. Mam jednak nadzieję, że treść czasopisma wzbudzi Państwa zainteresowanie tematyką w nim przedstawioną.

W numerze grudniowym czasopisma zamieszczone są trzy artykuły dotyczące gazownictwa. Pierwszy z nich związany jest z zagadnieniem normalizacji w sektorze gazowym. Kolejny dotyczy również zagadnień normalizacyjnych, ale w odniesieniu do jakości paliw gazowych. Trzeci artykuł poświęcony jest prezentacji norm zakładowych dotyczących stacji gazowych. Mam nadzieję, że dzięki temu Czytelnicy uzyskają najbardziej aktualne dane dotyczące normalizacji w sektorze gazowniczym. Temat ten będzie kontynuowany wobec konieczności dostosowania norm polskich do norm Unii Europejskiej.

Szeroko pojęte zagadnienia wodociągowo-kanalizacyjne ujęte zostały w pięciu artykułach o bardzo istotnego zjawiska pierwszej fali splywu zanieczyszczeń z kanalizacji ogólnospławnej. Artykuł ten powiązany jest z doświadczeniami Autorów zdobytymi na bazie analizy systemu kanalizacyjnego Łodzi.

Kolejny artykuł dotyczy próby oceny możliwości lokalizacji zrzutu ścieków oczyszczonych w świetle obowiązujących przepisów prawnych dotyczących wprowadzania ścieków do jezior i ich dopływów. Bardzo interesujący jest kolejny artykuł dotyczący oceny udziału defosfatacji denitryfikacyjnej pozwalającej na poprawę równoczesnego usuwania azotu i fosforu w klasycznym reaktorze SBR. W artykule dotyczącym stabilizacji tlenowej osadów przedstawiono wiele możliwości realizacji tego procesu od stabilizacji tradycyjnej poczynając, a na dwustopniowej tlenowo beztlenowej stabilizacji kończąc.

Zachęcamy do lektury

PRZEGLĄD budowlany

MIESIĘCZNIK POLSKIEGO ZWIĄZKU INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW BUDOWNICTWA

Redakcja: ul. Świętokrzyska 14a, pok. 201
00-050 Warszawa
tel./faks (0-22) 826-67-00, 828-27-20
e-mail: biuro@przegladbudowlany.pl
www.przegladbudowlany.pl

W grudniowym wydaniu „Przeglądu Budowlanego” specjalnie na świąteczne wieczory polecamy tekst (w oryginalnej pisowni) o historii budownictwa, czyli o tym, w jaki sposób radzono sobie z problemami w tej dziedzinie na przełomie XVII i XIX wieku.

W dziale Rynek budowlany polecamy informacje o nowych kontraktach, inwestycjach i nagrodach

przyznanych przez Ministerstwo Infrastruktury.

Dział Nauka dla budownictwa rozpoczyna artykuł o zarządzaniu jakością w przedsiębiorstwach budowlanych, a następnie o konstrukcjach, które znajdują się niejako w „szarej strefie” pomiędzy budownictwem mostowym i ogólnym – parkingach wielopiętrowych. Szczególnej uwadze Czytelników polecamy artykuł o wieloletnich zmaganiach o trwałość konstrukcji sprężonych. Rozważania te zostały poparte wieloma przykładami z kraju i zagranicy.

W dziale Forum pragniemy zainteresować Państwa polemiką na temat samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie i problemów, z jakimi na co dzień spotykają się inżynierowie.

Zapraszamy do lektury

▼
Czasopismo

Polskiego Związku

Inżynierów

i Techników

Sanitarnych

▼
Miesięcznik

Polskiego Związku

Inżynierów

i Techników

Budownictwa

Czasopismo

Stowarzyszenia

Inżynierów

i Techników

Przemysłu

Materiałów

Budowlanych

Redakcja: ul. Świętokrzyska 14a, pok. 409, 00-950 Warszawa
 skr. poczt. 1004, tel./faks (0-22) 826-20-27, 827-52-55
 tel. (0-22) 828-23-91
 e-mail: materiałybudowlane@neostrada.pl
www.materiałybudowlane.info.pl

Miesięcznik „Materiały Budowlane” – technologie – rynek – wykonawstwo to źródło wiedzy o nowoczesnych wyrobach i technologiach budowlanych, ciekawych realizacjach, normalizacji i certyfikacji, nowych uwarunkowaniach związanych z przystąpieniem Polski do UE, aktualnych przepisach prawnych i ekonomicznych z dziedziny budownictwa, rynku budowlanego. W każdym wydaniu znajdują Państwo wiele interesujących artykułów, na wysokim poziomie merytorycznym, autorstwa znanych w kraju autorów z różnych dziedzin budownictwa.

Tematem listopadowego wydania (nr 11/2004) „Materiałów Budowlanych” są „Remonty i modernizacja obiektów”. Polecamy w nim następujące artykuły poświęcone modernizacji wielkiej płyty:

- ▶ „Trwałość elementów wielkiej płyty”;
- ▶ „Bezpieczeństwo konstrukcji budynków wielkopłytytowych”;
- ▶ „Właściwości akustyczne istniejących budynków wielkopłytytowych”;
- ▶ „Wielka płyta a bezpieczeństwo pożarowe”;
- ▶ „Polskie przykłady modernizacji budynków wielkopłytytowych”;
- ▶ „Zastosowanie przepisów techniczno-budowlanych w nadbudowie wielorodzinnych budynków mieszkalnych”;

▶ „Wzmacnianie wielkiej płyty może być proste i tanie”; a także:

- ▶ „Adaptacja zespołu zabudowy dawnego młyna zbożowego w Pelpinie”;
- ▶ „System Sto AZP – skuteczne zabezpieczenie azbestu na elewacjach”;
- ▶ „Problematyka konstrukcyjna w modernizacji zabudowy średnio-wiekowej”;
- ▶ „Zabezpieczenie przeciwwilgociowe murów gmachu głównego Uniwersytetu Wrocławskiego”;
- ▶ „Nowe życie w starej fabryce”;
- ▶ „Remonty zabytkowych konstrukcji dachowych”;
- ▶ „Problemy z zastosowaniem współczesnych cegieł ceramicznych do naprawy zabytkowych murów ceglanych”;
- ▶ „HYDROSTOP – solidne hydroizolacje na miarę XXI wieku”.

W listopadowym wydaniu miesięcznika „Materiały Budowlane” – technologie – rynek – wykonawstwo zachęcamy również do lektury kolejnego odcinka Podręcznika Fizyki Budowli, w którym omawiane jest przenikanie ciepła w stanie ustalonym przez przegrody budowlane. W dziale „Praktyka budowlana” ukazały się dwa bardzo interesujące artykuły, jeden o współpalaniu odpadów w instalacjach przemysłowych, a drugi o jakości dociepleń z pianki krylaminowej po kilkunastu latach eksploatacji budynków. Wielu ciekawych informacji dostarczy także lektura artykułów dotyczących produkcji wyrobów budowlanych, usług budowlano-montażowych oraz wyników budownictwa mieszkaniowego w okresie trzech kwartałów 2004 r., zawartych w dziale „Rynek budowlany”.

Członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, którzy nie są dotychczas stałymi Czytelnikami miesięcznika „Materiały Budowlane”, zachęcamy do prenumeraty. Zainteresowanych prosimy o kontakt z redakcją. Dla członków PIIB mamy specjalną ofertę prenumeraty na 2005 r.

Instytut Techniki Budowlanej informuje, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 20 października 2004 roku (Dz.U. nr 231 poz. 2320) z dniem 1 listopada 2004 roku nastąpiło włączenie Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Budownictwa Inżynierskiego „Hydrobudowa” do Instytutu Techniki Budowlanej.

Dotychczasowy zakres działalności COBRBI „Hydrobudowa” będzie realizowany w Zakładzie Geotechniki i Fundamentowania ITB.

00-611 Warszawa, ul. Filtrowa 1, tel. (0-22) 825-04-71, faks (0-22) 825-52-86,
 e-mail: itb@wa.onet.pl, www.itb.pl

Wielkopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa
 uprzejmie zaprasza na spotkanie z okazji
DNIA INŻYNIERA BUDOWNICTWA,
 które odbędzie się 25 stycznia 2005 roku,
 w godz. 11.00-14.00,
 w pawilonie 5, sala WTC na terenie
 Międzynarodowych Targów Poznańskich

Tematy referatów

1. Wzajemne uznawanie kwalifikacji w Unii Europejskiej
 – prof. dr hab. inż. Zbigniew Grabowski
2. Procesy wdrażania zrównoważonego rozwoju w budownictwie
 – prof. dr hab. inż. arch. Maria Stawicka-Wałkowska
3. Energia odnawialna - przyszłość od zaraz
 – prof. dr hab. inż. Tadeusz Biliński
4. Katastrofy budowli piętrzących wodę w latach 1997-2001 w Polsce
 – dr inż. Zbigniew Ambrożewski
5. Prawne i finansowe bariery rozwoju sieci drogowej w Polsce
 – prof. dr hab. inż. Leszek Rafalski